

KELEIVIS

DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse,
Kanadoje ir kitur \$3.00
Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienuotų
Valstijų \$1.50
Apskelsimų kainų klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY
Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 49

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, DECEMBER-GRUODŽIO 6, 1939.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

METAI XXXIV

Sovietų Rusai Griauna ir Degina Suomijos Miestus

VISAS PASAULIS PIKTI-
NASI MASKVOS AG-
GESIJA.

Suomijos žmonės narsiai
ginasi. Nuskandino rusų
karo laivą ir sunaikino Sta-
lino "skraidomąją armiją."

Pagaliau Stalino ir Molo-
tovo valdžia užpuolė ramią
ir taikingą suomių tautą.
Užpuolė nei karo nepa-
skelbdama, lygiai taip kaip
Japonija užpuolė kiniečius
arba Italija etiopus.

Lapkričio 30 nuo pat ryto
rusų orlaiviai pradėjo mėtę
i Suomijos miestus sprogs-
tančias ir uždegančias bom-
bas, nuo kurių miestai tuo-
jaus pradėjo liepsnoti. Tuo
pačiu laiku bolševikų laivy-
nas pradėjo bombarduoti
Suomijos pajurio miestus
nuo vandens, o raudonoji
armija su tankais pradėjo
sausžemių lauztis i suomių
žemę.

Sj pamedė Suomijos ap-
saugos ministerija išleido
oficialų pranešimą, kuris sa-
ko, kad per 4 dienas bolše-
vikų mėtomos iš oro bombos
užmušė 85 žmones ir sužei-
dė 182. Tarp žūmusių ir su-
žeistų esą daug moterų ir
vaikų. Kai moterys su kūdi-
kais pradėjo iš miestų bėg-
ti, tai bolševikų orlaiviai
šaudė jas iš kulkasvaizdžių.

Nuo bolševikų bombų
daugiausia nukentėjo Suo-
mijos sostinė Helsinkiai,
kur 65 žmonės buvo užmuš-
ti, 160 sužeista, 26 triobesia-
i sudeginti ir 233 namai bom-
bomis sugriauti.

Viborge 11 žmonių už-
mušta, Hangoje 6 užmušti ir
14 sužeista. Petaamoje, kur
nusileido iš orlaivių Stalino
"skraidomoji armija," vie-
nas buvo užmuštas.

Bolševikai buvo pasigyrę
pasauliui, kad šita jų "skrai-
domoji armija" užėmė Pat-
samos uostą. Bet neilgai ji
tenai laikėsi. Suomiajai apsi-
ginklavę kuolais tuojaus šita
1,200 bolševikų armija apsu-
po ir paėmė nelaisvėn. Sakoma,
kad vieną vietą nusileidusius iš orlaivio tris
bolševikus suomių moterys
užmušė kočegomis. Dabar
iš tos parašutininkų armijos
užsienis turi daug juokų.

Pirmą ir antrą užpuolimo
dienas suomiajai nušovė žem-
men 24 bolševikų orlaivius ir
šūdužė 36 užpuolėjų tankus.
Rusų tankai esą niekam
netikę. Vienas kanuolės šuvis—ir iš bolševikų
tanko lieka tik skeveldros.

Pirmą užpuolimo dieną
rusų laivynas pradėjo smar-
kiajai bombarduoti Hango
uostą ir tvirtovę. Bet bolše-
vikai negalėjo į tvirtovę pa-
taikyti. Per visą bombardavimą
buvo užmušta tik šeši
finai; tvirtovėi jokios
blėdies nepadarė. Bet kai
finai atidarė nuo kranto sa-
vo ugnį, tai vienas bolševikų
karo laivas tuojaus nuo
ėjo jurių dugnan. Sakoma,
kad tai buvęs naujaujis jų
kreiseris "Kirovas," kurio į-
gula susidėjo iš 500—600
jurininkų. Visi žuvo su lai-
vu. Kitas rusų karo laivas
buvo smarkiai sugadintas ir
pasitraukė pakrypęs ant

Italija Pasiruošus Prieš Sovietus.

Žinios iš Romos sako, kad
Mussolinio valdžia davusi
visų valstybių atstovams aiš-
kiai suprasti, kad jeigu So-
vietų Rusija padarys nors
vieną žingsnį į Balkanus, tai
Italija kirsianti jai visomis
savo ginklų jėgomis. Italija
esanti griežtai nusišanti prieš
Rusiją ir į Balkanus jos
neįleisianti. Italijos
simpatijos Suomijai šian-
dien yra tokios ryškios, kad
jos staciai įspėja Maskvą
nedaryti panašių žingsnių
į pietus, kokius ji daro Pa-
baltijos valstybėse. Italijos
fašistų laikraščiai taip ir sa-
ko, kad jeigu Maskva mė-
gins atstaksti Balkanų, tai
ji tuojaus neteks dantų. Su-
prask, fašistai išdaužys jai
dantis.

Rusams Suomijos Neužteks.

Balkanuose manoma, kad
išsiubavęs Rusijos imperia-
lizmas Suomijoje nesusto-
sis. Apsidribs su Pabalti-
jos valstybėmis, jis eisias sti-
pinti savo pozicijų apie
Juodąją Jūrą ir mėginsias
pasiglemžti ir Balkanų vals-
tybes, prie kurių priklauso
Rumunija, Vengrija, Bulga-
rija, Jugoslavija ir kitos.
Todėl Balkanuose dabar
jauchiamas didelis nerimas.

SUOMIAI SUNAIKINO 60 RUSŲ ORLAIVIŲ.

Einant "Keleivui" spau-
don radijas pranešė, kad šį
antradienį suomių orlaiviai
nuskrido į Murmanską ir
mėtydami nedidelės bom-
bas, sunaikino 60 bolševikų
orlaivių ir visus jų tankus.

Murmanskas yra Sovietų
uostas Rusijos šiaurėje. Te-
nai bolševikai laiko priglau-
dę keliasdešimtų nuo angų
pabėgusių nacių laivų. Ir iš
Murmansk bolševikai da-
bar ruošė didelį užpuolimą
ant Suomijos. Tuo tikslu jie
buvo prigabėję tenai daug
karo orlaivių, bombų ir tan-
kų. Bet vikrus suomių pasi-
skubino ir visa tai sunai-
kino.

Suomiajai daug orlaivių ne-
turi. Bet jie yra geri lakunai
ir geros jų mašinos.

NACIAI JIESKO PAGALBOS MEKSIKOJ.

Vokietijos agentai kursto
Meksikos valdžią protestuo-
ti prieš Anglijos blokadą,
kuri dabar neišleidžia jokių
prekių iš Vokietijos ir vo-
kiečiai negali atsilyginti
Meksikai už paimtą iš jos
aliejų. Vokiečiai bijosi, kad
Meksika neužgriebtų jų lai-
vų, kurie dabar stovi pasi-
slėpę jos uostuose, jeigu jie
greitu laiku neatsilygins
jai už aliejų.

PLIENO FABRIKAI PRI- ĖMĖ DAR 43,000 DAR- BININKŲ.

Amerikos Geležies ir Plie-
no Institutas New Yorke
skelbia, kad per lapkričio
mėnesį geležies ir plieno
fabrikai priėmė da 43,000
darbininkų. Dabartiniu lai-
ku šitoj pramonės šakoj dir-
ba 545,000 žmonių. Gele-
žies ir plieno fabrikai da-
bar, esą, geriau dirba, negu
dirbo 1928 ir 1929 metais.

Staliną Vartos Prieš Rooseveltą.

Washingtonė jau paaiškė-
jo, kad ateinančiuose prezi-
dento rinkimuose republi-
konai vartos Sovietų Rusi-
jos pripažinimą kaip svar-
biausį argumentą prieš de-
mokratų administraciją. Pri-
pažindamas Sovietų vald-
žią, "Rooseveltas sustipri-
no Stalino ranką," sakys re-
publikonai. Už Suomijos
žmonių žudymą ir miestų
deginimą atsakomybę krin-
tanti ant demokratų parti-
jos, kuri pripažino bolševi-
kų valdžią ir tuo būdu pa-
drąsino ją imperialistiš-
kiems žygiams, sako Ameri-
kos republikonai.

Išrodo, kad jeigu republi-
konai laimėtų prezidento
rinkimus, tai visų pirma jie
nutrauktų santykius su So-
vietų Rusija, o paskui pra-
dėtų naikinti Sovietų sal-
ninkus šioje šalyje.

Pasibaigė Chryslerio Streikas.

Apie 50,000 darbininkų
sugrįžo darban.

Chryslerio automobilių
darbininkų streikas, kuris
tesėsi 54 dienas, pasibaigė
darbininkų laimėjimu ir šį
panedėlį daugiau kaip 50-
000 žmonių jau sugrįžo į
darbą. Atsivėpė liuosiau
visas Detroitas. Chryslerio
kompanija sako, kad per tą
streiką ji netekusi apie
\$100,000,000 biznio. Bet čia
jos pačios kaltė, kad norėjo
sulaužyt uniiją.

Streikas buvo apėmęs 11
Chryslerio korporacijos
dirbtuvių. Jį vedė CIO uni-
ja. Jis kilo dėl to, kad senas
unijos kontraktas pasibaigė
ir uniija išstatė naują reika-
lavimą, kurių kompanija
nenorėjo pripažinti. Tarp
kitko uniija reikalavo apmo-
kamų atostogų ir "closed
shop," kas reiškia, jog visi
darbininkai privalo priglu-
lėti prie unijos ir neunijistai
negali dirbti. Ant šitų reika-
lavimų uniija galų gale nusi-
leido; bet atlyginimą kom-
panija turėjo pakelti vi-
siems darbininkams po 3
centus į valandą Detroito, o
už Detroito ribų—po 4 cen-
tus. Uniija sako, kad tai rei-
škia apie \$6,000,000 Chry-
slerio darbininkams per me-
tus.

AMSTERDAME IŠDAU- ŽE RUSŲ KNYGYNUI LANGĄ.

Kuomet rusai užpuolė
Suomiją, visame pasauly
kilo pasipiktinimas prieš Ru-
siją ir rusus. Pavyzdžiui, O-
landijoje, Amsterdamo mies-
te, rusų knygų krautuvė
buvo išmuštas plyta langas.
Plyta buvo suvyniota į po-
pierių, kuriame išspaus-
dintas Lenino pareiškimas
1918 metais, kad Sovietai
pripažįsta Suomijai nepri-
klausomybę. (Olandija da-
nėra pripažinusi Sovietų
valdžios iki šiai dienai.)

20 METŲ KALĖJIMO UŽ MERGAIČES UŽPUO- LIMA.

Fall River, Mass. — Er-
nest Jennings, 20 metų am-
žiaus vyrukas, kuris išgėdi-
no 16 metų amžiaus mer-
gaitę, nuteistas nuo 15 iki
20 metų kalėjimo.

Rooseveltas Paskel- bė "Moralinį Embar- go" Rusijai.

Bet rusai jau išsivežė iš
Amerikos apie 700,000
bačkų gazolino.

Washingtonė paaiškėjo,
kad nuo 1 rugšėjo dienos
Sovietų Rusija nupirko
Jungtinėse Valstijose dau-
giau kaip 500,000 bačkų ga-
zolino, o jeigu pridėti lap-
kričio mėnesį, tai pasidary-
tų gal apie 700,000 bačkų.
Kadangi iki rugšėjo mėne-
sio rusai Amerikoje gazoli-
no nepirkdavo, tai Wash-
ingtonė dabar manoma,
kad dabar rusai ji perka sa-
vo orlaiviams ir tankams
Pabaltijos valstybėse. Gali-
nas esąs daiktas, kad Ame-
rikos gazolino rusų orlai-
viai dabar bombarduoja ir
degina Suomijos miestus.
Dėl to dabar Amerikos vi-
suo menė kilo reikalavimas,
kad Rusijai, kaip mažų
tautų užpuolėi, karo me-
džiagos pardavinėjimas bu-
tų sustabdytas. Atjausda-
mas šita visuomenės ir spau-
do sentimentą, prezidentas
Rooseveltas paskelbė "mo-
ralinį embargo" šitokiam
bizniui. Amerikos kompani-
jos tuo būdu yra įsėjamos,
kad jos neparduotų Rusijai
nei orlaivių, nei gazolino,
nei kitokių dalykų.

Vengrijoj Sustiprėjo Socialdemokratai.

Paskutiniass laikais Veng-
rijoj krito fašistinis judėji-
mas, bet užtai pradėjo stip-
rėti socialdemokratų veikla.
Dar šios vasaros rinkimuose
fašistai buvo gana stiprūs ir
gyrėsi, kad su jais eina pu-
sė gyventojų. Jie buvo karš-
ti Hitlerio šalininkai. Bet
nuo to laiko, kaip Hitleris
susibroliavo su Stalinu, Ven-
grijos fašistuose pasidarė
suirutė. Jie dabar suskilo į
7 frakcijas ir čiel buriu ji
visai traukiasi iš to judėji-
mo. Daugelis jų dabar pra-
dėjo prašytis į augančią so-
cialdemokratų partiją, bet
socialdemokratai nenori jų
įsileisti.

PASIBAIGĖ 4 METŲ STREIKAS.

Pereitą savaitę pasibaigė
marmuro tašytojų streikas
Vermonto valstijoje, kuris
prasidėjo 1935 metų 16 spa-
liu dieną. Taigi jis tesėsi
daugiau kaip 4 metus. Dar-
bo Santykių Taryba pripaži-
no kompaniją esant kalta, i-
sakė priimti jiems už nu-
stotą uždarbį.

HITLERIO "TESTA- MENTAS."

Londono gatvėse anadien
buvo pardavinėjamas po
vieną peną Hitlerio "testa-
mentą," kur tarp kitko sa-
koma: "Savo usus gražinu
Čali Čapluiui, iš kurio bu-
vau juos pasisavinęs. Be to,
po mano mirties turi but pa-
skelbta, kad aš užimu pra-
garą."

BUSO KATASTROFA.

New Mexico valstijoje pe-
reitą savaitę busas paslydo
ant apšalusio kelio ir nuvir-
to pakalnėn. Nelaimėj trys
žmonės buvo užmušti ir ke-
liolika sužeista.

Rusų Smurtą Pabaltijy Remia Nacių Militaristai

Finai Renka Aukas
Užpultai Savo Tė-
vynėi.

Amerikos finai sukru-
to rinkti pinigų užpultam sa-
vo kraštui ir protestuoti
prieš užpuolikus. Fitchbur-
ge, netoli nuo Bostono, pe-
reitą nedėdienį susirinko į
savo salę 600 finų darbinin-
kų. Kalbėjo Oskari Tokoi,
piimutinis Suomijos prem-
jeras. "Suomijos žmonės
prieš Sovietų Rusijos legio-
nus neatsilaikys," sako ji-
sai, "bet drąsiai ir sauniai
gindami savo laisvę jie lai-
mėjo visų civilizuočių tautų
užuojautą; tuo tarpu Rusi-
jai nėra nieko daugiau,
kaip tik panieka ir pasipik-
tinimas už jos brutalishką už-
puolimą ir neskelbtą karą."
Susirinkę finai sumetė
\$2,400 aukų užpultiems sa-
vo broliams.

Gloucester, finų žvejų
kolonijoje, taip pat buvo di-
delis protesto mitingas
prieš Sovietų Rusijos agre-
siją, ir finai gausiai aukėjo
pinigus.

Uniija Laimėjo \$711,932 Bylą.

1937 metų pavasarij Apex
mezginių dirbtuvės darbi-
ninkai Philadelphiaj buvo
paskelbė "sit-down" streiką
ir išlaikė dirbtuvę okupa-
vę 48 dienas. Apex Hosiery
kompanija užtai apskundė
CIO uniiją, reikalaudama
atlyginimo už nuostolius. Ir
teismas nusprendė, kad uni-
ja turi tai kompanijai atly-
ginti \$711,932.55. Uniija ap-
skundė šitokį teismo spren-
dimą į U. S. apeliacinius
teismo rumus, kurie pereitą
savaitę šita byla apsvarstė
ir vienbalsiai ją panaikino.

Kompanija savo skunde
tvirtino, kad uniija buvo pa-
darius "sąmokslą" sunai-
kinti jos tarp-valstijinį biz-
nį. Apeliaciniai teismo ru-
mai tačiau šitokio "sąmoks-
lo" negalėjo įžiūrėti ir pri-
pažino, kad vienintelis dar-
bininkų tikslas buvo unioni-
zuoti dirbtuvę.

ANGLAI TARIASI SU ITALAIS.

Iš Romos pranešama, kad
tenai atvykęs Anglijos diplo-
matas Sir Percy Loraine,
kuris tarsis su Italijos val-
džios atstovais apie blokadą
ir kitus dalykus, dėl kurių
Italija reiškia nepasitenki-
nimo. Išrodo, kad anglai
nori patraukti Italiją savo
pusen.

VIETOJ STIRNOS, NU- ŠOVĖ ŠVOGERI.

New Durham, N. H.—Du
švogeriai, Bennett ir Doug-
las, išėjo čia stirnauti. Pe-
siekė mišką, jiedu persiskyrė.
Staiga Douglas pamatė
per krumus kažką rudos
spalvos judant. Jam pasiro-
dė, kad tai stirna. Triokšt-
ir šovė! Kai nuėjo į tą vietą
pažiūrėti, ant žemės gulėjo
persautas jo švogeri Ben-
nett, kuris už 5 minučių ir
mirė.

MASKVA SIULĖ ŠITĄ PLANĄ ALIANTAMS.

Bet Anglija ir Francuzija
atsisakė parduoti kitas val-
stybes už Sovietų karinę
pagalbą.

"New York Times" ko-
respondentas, James B. Res-
ton, šią savaitę praneša iš
Londono, kad Sovietų už-
puolimas ant Suomijos yra
daromas pagal Maskvos-
Berlyno sutartį.

Korespondentui buvę pa-
rodyti Londone neužginci-
jami dokumentai, jog Vo-
kietijos militaristai, bijoda-
miesi kad Rusija nesusitar-
tų su Anglija ir Francuzija,
pasilė jai pasiimti visas
Pabaltijos valstybes, jeigu
ji atsimes nuo Anglijos ir
Francuzijos bloko, o pasira-
šys draugišką sutartį su Ber-
lynu.

Rusai nelabai norėjo vo-
kiečiais pasitikti, todėl pa-
siulė šį planą Francuzijai ir
Anglijai. Esą, jeigu judvi
leisite mums žiemti Suomi-
ją, Estiją, Latviją, Lietuvą
ir penkias Lenkijos apygar-
das, tai mes pasirąšysim
su jumis karo sutartį ir eis-
me išvien prieš Vokietiją.

Anglijos ir Francuzijos
politikai pasiteiravo diplo-
matiniais keliais tarp Paba-
ltijos valstybių, ar jos sutiktų
gera valia pėsduoti Sovietų
okupacijai? Bet visos kaip
viena atsakė neigiamai. Y-
pač priešiną buvo Lenkija,
kad pusė jos žemių būtų ati-
duota Rusijai.

Tuomet francuzai su ang-
lais pranešė Sovietų vald-
žiai, kad Pabaltijos valsty-
bės tokiam planui yra prie-
šingos ir francuzai su ang-
lais negali prieš jų norą pa-
duoti jas Sovietams už ka-
rinę pagalbą.

Rusai tuomet padarė su-
tarti su Vokietijos militaris-
tais, kurie garantavo Soviet-
ams laisvą ranką steigti ka-
rines bazes Lenkijoje, Lietu-
voje, Latvijoje ir kitose Pa-
baltijos šalyse; o jei kuri iš
jų tokiu smurtu pasiprie-
šintų, vokiečiai pripažino
Sovietams teisę pavartoti
prieš tokią valstybę ginklo
spėką ir pašalinti priešiną
sau valdžią tokioj valsty-
bėj. (Taip dabar įvyko su
Suomija.)

Lenkijos pasidalinimas
tarp Berlyno ir Maskvos bu-
vo nutartas iš kalno, ir kai
vokiečiai pradėjo Lenkijon
laužtis, jie jau žinojo, kad iš
Rytų ateis jiems į pagalbą
raudonoji armija.

Taigi pasirodo, kad Vo-
kietijos militaristai padavė
nepriklausomas Pabaltijos
valstybes Sovietams ir to-
dėl nieko nesako, kuomet
bolševikai dabar tas valsty-
beles grobia vieną po kitos.
O Maskva užtai atsilyginda-
ma remia Hitlerio karą
prieš Angliją ir Francuziją.

JAPONAI SUARDĖ SO- VIETŲ-KINIJS KELIĄ.

Iš Honkongo pranešama,
kad pereitą savaitę japonų
orlaiviai išardė 300 mylių
kelio, kuriuo Sovietų Rusija
pristatydavo kiniečiams gin-
klų ir amunicijos.

APZVALGA

STALINAS GINA HITLERI.

"Laisvė" savo 282-ram numery gerisi šiais Stalino žodžiais:

"1. Tai ne Vokietija užpuolė Franciją ir Angliją, bet Francija ir Anglija užpuolė Vokietiją, ir atsakomybė už šį karą krinta ant Francijos ir Anglijos.

"2. Išsiveržus karo veiksmams, Vokietija darė taikos pasiūlymus Francijai ir Anglijai, Sovietų Sąjunga atvirai rėmė Vokietijos taikos pasiūlymus, nes Sovietų Sąjunga tikėjo ir tiki, jog greičiausias karo baigimas pamatiniai palengvintų būklę visoms šalims ir tautoms.

"3. Valdantieji Anglija ir Francija rateliai šurkščiai atmetė kaip Vokietijos pasiūlymus taikytis, taip ir Sovietų Sąjungos daromas pastangas kuo greičiausia užbaigt karą."

Sitoks Stalino pareiškimas tilpęs Maskvos bolševikų "Pravdoj".

Taigi Stalinas karštai gina Hitlerį, bet tas gynybas yra labai vienpusiškas ir neteisingas. Juk visas pasaulis žino, kad šį karą pradėjo ne Anglija ir Francija, bet Hitleris užpuolė Lenkiją. Jis gerai žinojo, kad užpuolimas ant Lenkijos reiškia karą su Anglija ir Francija, nes Lenkija buvo jų sąjungininkė ir jos buvo vienišai pasižadėjusios ją ginti. Taigi aišku, kad karą pradėjo Hitleris.

Toliau Stalinas meluoja sakydamas, kad Anglija ir Francija atmetusios Hitlerio pasiūlymą taikytis. Visas pasaulis žino, kad Anglija ir Francija taikytis neatsisakė; jos tik pastatė sąlygą, kad Hitleris pasitrauktų iš Čekoslovakijos ir Lenkijos. Bet Hitleris nuo savo banditizmo neatsisakė, todėl Anglija su Francija negalėjo padėti ginklą ir tą banditą su grobiu paleisti.

Maskvos bolševikai labai bijosi užsiminti apie Lenkijos išdraskymą, nes jie patys prie šito negarbingo darbo yra prisidėję.

JAU PRASIDEDA "NESIKIŠIMAS."

Privertusi Lietuvą įsileisti 20,000 raudonarmiečių, Maskva pasirašė, kad į vidurinius Lietuvos reikalus bolševikai "nesikiš".

"Naujoji Gdynė" dabar praneša, kad New Yorko socialistų "New Leader" gavęs nuo savo bendradarbio iš Kauno kablegramą, jog Maskva jau pareikalavo, kad Lietuva išstremtų visus žmones, kurie nepritaria Stalino politikai.

Maskvos "ultimatumas" Lietuvai esąs tokio turinio:

"1. Kad būtų sudarytas smulkmeniškas listas visų Lenkijos pabėgėlių ir svetur gimusių piliečių ir išeitęs Kremlui.

"2. Kad Lietuvos valdžia tokiems pabėgėliams ir tokiems savo piliečiams draustu gyventi arti tų vietų, kur laikoma sovietų armijos garnizonai;

"3. Kad Lietuvos valdžia išstremtų visus tuos pabėgėlius bei ateivius, kurie bus pavojingi Maskvai.

"Pastarasis reikalavimas yra specialiai kreipiamas prieš visus Lenkijos socialistus, zionistus ir nacionalistus.

"Kad užtikrinus sekmingą išgaudymą visų anti-staliniskai nusiteikusių elementų okupuotoje Lenkijoje, lapkričio 11 dieną Kremlius paskelbė dekretą, kuriuo draudžiama okupuotų sričių žmonėms aplėisti

savo gyvenamas vietas. Pasienio sargyba yra keleriopai sustiprinta."

Vadinasi, "nesikišimas" jau prasideda. Mes iš pat pradžių sakėm, kad taip bus.

LIETUVOS GENEROLAI NENORĖJO ĮSILEISTI 20,000 RAUDONARMIEČIŲ.

"Keleivys" jau buvo rašęs, kad Lietuvos valdžioje įvyko permainingi. Pirma ministrų kabineto pirmininku buvo gen. Černius, o dabar Antanas Merkys. Įsėjo ir kitas generolas iš ministrų kabineto.

Rašydama apie šitas permainas, "Tėvynė" pastebi, kad—

"Sulyg United Press žinių agentūros pranešimo iš Kauno, Lietuvos ministerijoje krizė kilusi jau nuo lapkričio 10 dienos. Esą civiliai ministrai negalėjo susitarti su generolais dėl Lietuvos susitarimo su Rusija. Tas parodo, kad susitarimas su Rusija Lietuvoje ne taip lengvai praėjo, kaip buvo manyta pirmiau. Matyti buvo žmonių, kurie numatė, ką reikšia Lietuvai tų 20,000 rusų kariuomenės, kurie sėdės Lietuvos žemėje ir įsteigimas rusų kariuomenės ir orlaivyno bazių, ko vėliau bus sunku, o gal ir negalima išsibodėti."

Kaip kariškiai, generolai suprato šią pavoja Lietuvai geriau, negu kas kitas. Bet ar galėjo mažutė ir silpna Lietuva Maskvos agresijai priešintis? Suomija pasipriešino, ir štai, jos miestai jau dega. Butų tas pats ir Lietuvai, jeigu ji nebūtų siaurės imperijalizmui nusilenkusi.

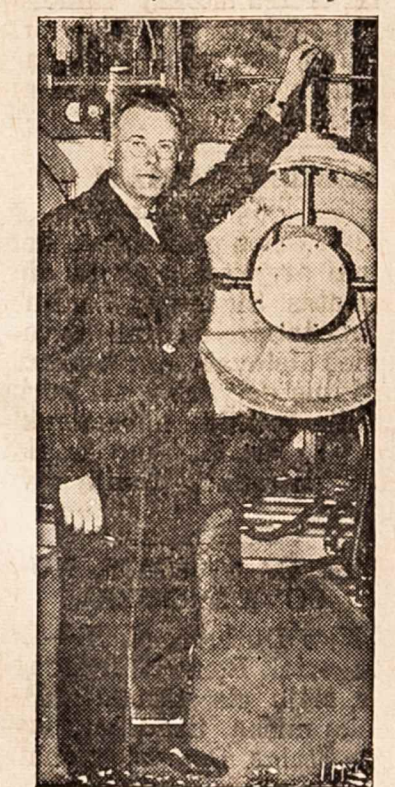
JUODIEJI GARNIZONAI LIETUVOJE.

L. Pruseika "Vilnyje" rašo:

"Kodėl klerikalai tiek daug šaukiau apie Sovietų armijos garnizonus Lietuvoje? Mat, jie nori sukelti dumų debesis, kad paslėpus Romos garnizonus Lietuvoje? O tų garnizonų, kličtorijų, mokyklų, ordinų, yra labai daug. Juodieji ir baltieji Romos garnizonai Lietuva alina, o duot jai nieko neduoda."

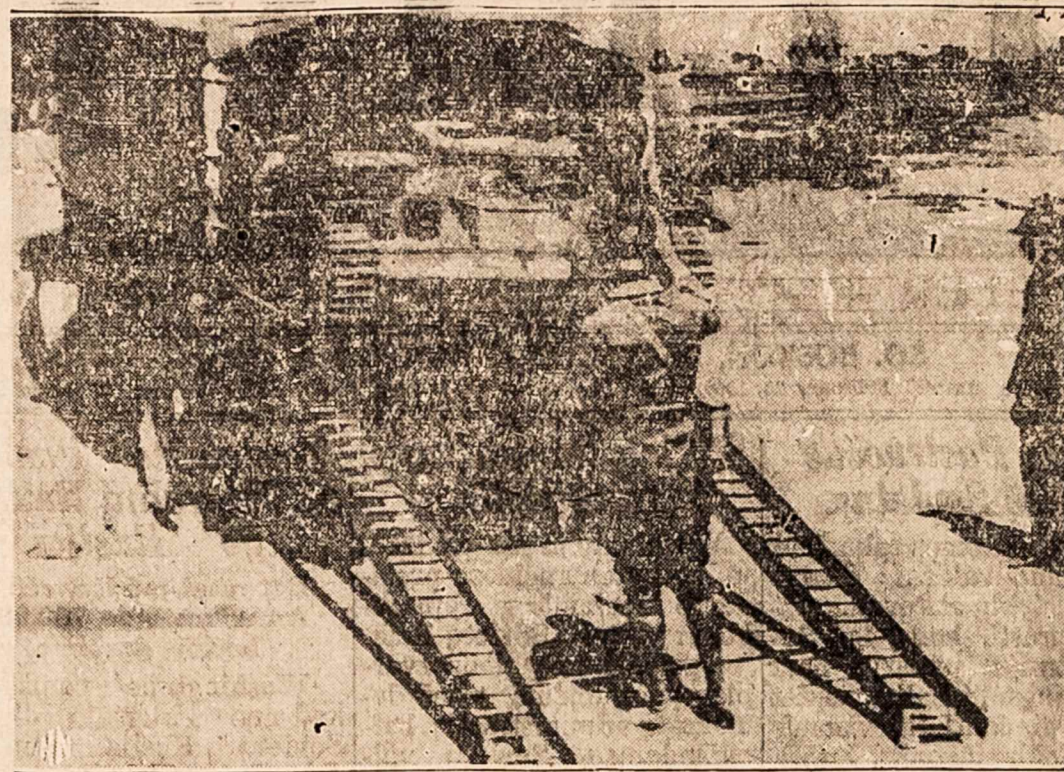
Na, kas tiesa, tai tiesa! Juodieji garnizonai Lietuvai taip pat nereikalingi.

UZ ŠITĄ ISRADIMĄ JIS GAVO \$40,000 DOVANĄ.

Cia yra parodytas Californijos universiteto fizikos profesorius Ernest Lawrence ir jo išrastas ciklotronas atomams skaldyti. Už šitą nuopelną fizikos mokslui Nobelio Fondas paskyrė jam dovaną, kuri paprastai siekia \$40,000.

Karo Fronte Francuzijoj.

Nors iki šiol Vakarų Fronte Europoje mušių kaip ir nebuvo, francuzai tačiau tikisi vokiečių ofensyvą ir nori but jai pasiruošę. Čia parodyta, kaip francuzai nuima nuo traukinio atvežtą į frontą naują tanką.

BOLŠEVIKŲ NUOSTOLIAI IR GROBIS LENKIJOS.

Iš Molotovo kalbos Vyriausiojo Sovieto suvažiavime matosi, kad raudonos armijos žygis į Lenkiją nebuvo gėlėmis klotas, kaip skelbė bolševikų propagandininkai.

Štai Molotovo žodžiai:

"Kelianties Raudonajai Armijai per tuos distriktus, vietomis buvo rimtų susirėmimų tarp mūsų kariuomenės ir lenkų kariuomenės. Todėl buvo ir aukų. Mūsų nuostoliai buvo tokie:

"Bielorusijos fronte, skaitant Raudonosios Armijos karininkus ir eilinius kariuomenės, 246 buvo užmušti ir 503 sužeisti, arba 749 iš viso.

"Ukrainos fronte buvo 491 užmuštas ir 1,359 sužeisti, arba 1,850 iš viso.

"Tuo būdu, per abudu Bielorussijos ir Ukrainos frontu Raudonoji Armija neteko 737 vyrų užmuštais ir 1,862 sužeistais. Viso labo buvo 2,599 aukų.

"O kai dėl mūsų grobio Lenkijoje, tai jis buvo toks: 900 patrankų, daugiau kaip 10,000 kulkasvaidžių, daugiau kaip 300,000 šautuvų, daugiau kaip 150,000,000 šovinių šautuvams, daugiau kaip 1,000,000 šovinių kanuolėms, apie 300 orlaivių, ir tt."

Užimtoji teritorijoj esą apie 13,000,000 gyventojų, kurie pagal tautybes dalijasi šiaip: apie 7,000,000 ukrainiečių, apie 3,000,000 baltgudžių (bielorusų), daugiau kaip 1,000,000 lenkų ir per 1,000,000 žydų.

BULGARIJA REIKALAUJA ATIMTŲ IS JOS ŽEMIŲ.

Bulgarija šiandien turi dvi ambicijas: ji nori išvengti karo, ir nori atgauti tas žemes, kurių ji neteko per pereitą pasaulinį karą. Tuomet ji labai apsišutino. Ji prisidėjo prie Vokietijos, tikėdamosi, kad Vokietija karą laimės ir atsilygins Bulgarijai. Bet Vokietija buvo sumušta ir aliantai tada aplupo Bulgariją. Dideli jos žemės plotai buvo atiduoti Rumunijai ir Jugoslavijai. Taigi dabar Bulgarija norėtų tas žemes atgauti, tačiau bijosi ir karo, kad vėl nenusižeistų nagų.

ANGLIJA NEPRALAIS VOKIETIJOŠ NIEKO.

Kadangi vokiečiai pradėjo be jokios atodairės skandinti visus prekybos laivus, tai Anglija paskelbė, kad nuo šiol ji skelbia visišką blokadą ir nepraleis nieko nei Vokietijon, nei iš Vokietijos, nežiūrint keno laivais tokios prekės bus gabenamos.

Kaip Vilnius Laukė Lietuvių Ateinant.

Paskutinės dienas prieš lietuvių armijos atėjimą Vilnius gyveno nepaprasto įtempimo valandas. Žmonės neapsakomai laukė lietuvių, bet tą laukimą drumstė ir temdė nuolatinis atidėliojimas.

Ratifikavus Rusijos-Lietuvos sutartį, buvo laukiama lietuvių ateinant 17 spalį. Žmonės gatvėse su gėlėmis laukė iki pat 20 valandos, nukreipę žvilgsnius į Žaliajį tiltą ir Pohulianką, iš kur laukiama lietuvių ateinant. Nesulaukę, nusiminę skirstėsi į namus, nes po 20-tos valandos vaikščioti draudžiama. Spalio 18 d. laukimas nesumažėjo.

Kai Lietuvos radijas pranešė, kad lietuviai perimsią miestą ne anksčiau kaip 21—22 dieną, visų nuotaika krito.

Bet 21-22 spalio buvo didesnis žmonių nusiminimas, nes rusai ir dabar neįleido lietuvių-Vilniun.

Visos gėlės ir žalumynai, kurie buvo paruošti 17 spalio dienai ir paskui laikomi 21—22 dienoms, pradėjo jau vysti ir džiūti. Žmonės laisto juos vandeniu, bet nežino, kada galės juos varuoti.

Pagaliau 28 spalio dieną įžengė į Vilnių Lietuvos kariuomenė. Miestas buvo jau "apvalytas" ir jo materialinė būklė buvo tikrai nepavydėtina.

Visos prekės, kokios tik tebuvo, nuo popieriaus, galanterijos iki malkų ir anglių "išpirktos" ir didžiuliu jų iš krašto išvežta. Pinigų apyvartoje šimtai tukstančių rublių. Dėl kainų nebuvo deramasi ir mokama kiek užprašoma. Prekyba privaroma. Civilinių gyventojų įpirkimus normuoja patys pardavėjai, leiddami įsigyti tik po vieną bei kurį parduotuvėje užsilikusių daiktų. Jei civilinis asmuo vakar ką nors pirkė vienoje krautuvėje, tai šiandien jam jau nieko neparduodama. Kariams aprėžimų nėra. Jie perka viską.

Paskutinėmis dienomis Vilnius buvo jau visai priartėjęs prie bado smėklos. Jei prieš savaitę dar buvo galima valgykloje gauti šokių tokius pietus, o maisto parduotuvėse galėjai nusipirkti duonos, tai vėliau visų tų gėrybių nebeliko. Į valgyklą užėjęs dabar galėjai gauti tik kelis šaukštus šilto skysčio — kažko panašaus į sriubą.

Didžiausi dėl maisto sunkumai pasidarė darbininkams, jau kuris laikas visai be darbo esantiems. Šie žmonės priversti buvo į gatves nešti praieiviams siulyti parduoti pačius butiniausius daiktus: apnešiotus drabužius, senus skalbinius, apavus ir panašiai. Nesuklysimė pasakę, kad paskutiniu metu Vilniuje su bado smėkla kovoja mažiau 80,000 nepasiturinčių arba mažai pasiturinčių asmenų.

Dėl šių priežasčių senoje Lietuvos sostinėje paskutinėmis dienomis nepaprastai pagausėjo elgetų. Daug kur prie Vilniaus bažnyčių nuo ankstauro ryto iki vėlaus vakaro sėdėjo nuo šalčio sustyrę elgetos ir išmaldai ištiesę rankas balsiai kalbėjo maldas arba kimais balsais giedojo giesmes.

Daug elgetaujančių visoje gatvėse ir parduotuvėse. Praeiviams, kurių Vilniaus gatvėse nepaprastai gausu, nuolat ištisia išblyškusias rankas vargšai, prašą išmaldos — kelių grošių. Šalčio ir alkio išraižytas veidas žmonių slinko į parduotuves, valgyklas ir kavines ir prašė išmaldos. Jei kas jiems pakioš mazytę duonos riekelę — nepaprastai apsidžiaugę ejo toliau.

Visų prekių kainos pakeltos dvigubai-keturgubai. Kultūrinis miesto gyvenimas buvo toks. Visos mokyklos beveik kaip lenkų paliktos. Tikybos dėstymas mokyklose ir maldų kalbėjimas uždraustas. Svetimo vadovybė, išskyrus pačią viršūnę, taip pat sena. Universitetas veikė, bet paskaitų mažai buvo, nes daug buvusių profesorų yra išbėgę, o kai kuriuos jų pavaduoja asistentai.

Lietuvių gimnazijoje yra per 200 mokinių. Dar iki spalio 10 d. buvo leista švenčionyse įsteigti lietuvių gimnaziją ir organizavimo darbas jau pradėtas, bet, kai paaiškėjo, kad švenčionys palieka Sovietų puseje, jos organizavimas susitrukdė.

Bendrai, Vilniuje ir visame krašte buvo pradėtas organizuoti gyvenimas pagal Sovietų tvarką, bet kai buvo sužinota, jog Vilnius ir Vilniaus krašto dalis perduodama Lietuvai, visas organizavimas buvo sustabdytas ir visas paliekama taip, kaip buvo Lenkijos valdymo metu.

"L. Ž."

Aš esu neištekėjęs dėl to, kad aš turiu darbo, kurį aš mėgstu dirbti. Ethel Merman.

Tik tie žmonės laikomi gerais, kurie tyli išnaudojami. A. Mickevičius.

Minties nenuveiksi ginklų; bet jai gali nuveikti meile ir prakilnumu. Spinoza.

Pyktis yra troškimas įžeisti tą, ko mes nepakenčiam. Spinoza.

KAIP KAS MAN ŠIANDIEN IŠRODO.

— CH. PUŠYNAS. —

Mūsų komunistai džiugauja, kad jau atėjo "galas" Anglijos ir Francijos imperializmui, kurios per šimtmečius plėšė ir vergė silpnesnes tautas. Bet tą anglišką ir francuzišką imperializmą daužo vokiečiai su pagalba Sovietų Sąjungos. Ar ne veltui tas džiaugsmas? Komunistai turėtų apsižiūrėti, ar tik sudaužius francuziškąjį ir angliškąjį imperializmą, neatsisuks Hitleris liuosuoti iš Sovietų Sąjungos imperializmo Ukrainos ir kitų tautelių? Kaip anglai, taip ir vokiečiai planuoja steigti Europos valstybių federaciją. Jeigu karą laimės anglai su francuzais, tai jie tokią federaciją padarys, o jeigu Hitleris, tai federacija bus įsteigta jo planu. Bet kuri pusė karą laimės, Stalinas su savo politika vistiek bus parbloškė — jei ne po Hitlerio, tai po Chamberlaino batu. Jeigu mūsų komunistai nebūtų amžinai akli Maskvos sekėjai, tai jie katučių neplotų dėl anglų ir francuzų sugniužinimo.

Sovietų Sąjunga užsimanė galutinai pavergti Pabaltijo kraštus. Estonija, Latvija ir Lietuva pasidavė, bet Suomija nepasiduoda. Tad Sovietų Sąjunga užsipoelė ant to mažutės tautelės, buk jos kareiviai nušovę bei sužeidę 13 raudonarmiečių. Suomiai užsigina. Jie sako, kad patys Sovietų kareiviai bešaudydami Suomijos pakraštį sužalojo savo kareivius. Visa tai labai panašu į Japonijos ir Kinijos konfliktą. Kada japonai nutarė užpulti Kiniją, tai jie apkaltino kinus šaudžius ir japonus. Šiuo kaltinimu remdamiesi, Japonijos militaristai pareikalavo, kad kiniečiai ištrauktų armiją iš Šanchajaus. Kinai atsisakė. Japonai pradėjo briautis į Kiniją. Taigi išrodo, kad Sovietai pasisėmė karo veiksmų "mokslą" iš imperialistinės Japonijos.

Anądien žiūriu, Rokas Mizara kelia į padanges J. Miliauską, kad jis toks išmintingas, toks apdairus, nes Pittsburgho SLA suvažiavime iškėlė faktą, kad SLA esąs įkorporuotas ne Pensilvanijos valstijoje, bet kokiam ten apskrityje. Kada J. Miliauskas tą faktą iškėlęs, tai F. Bagočius jį sudraudęs, nes tokie dalykai pakenktų organizacijai. Rokas mano, jog Bagočius "nežinojęs", kad SLA neįkorporuotas visoje valstijoje. Bet jeigu Bagočius "nežinojo", tai kam jis būtų draudęs J. Miliauską? Aišku, kad žinojo. Rokas nori perstatyti Miliauską daugiau už Bagočių žinančiu tik dėl to, kad nariai balsuotų už Miliauską į SLA pirmininkus. Man rodos, kad SLA pirmininku turėtų būti renkamasis savystovus veikėjas, o ne toks, kuris turi klausyti komunistiško Centro Biuro ukazų. Mano nuomone, SLA nariai geriau padarytų, jei Roko patarimų nepriimtų, o rinktų sau už pirmininką F. Bagočių, kuris tai vietai visais atžvilgiais tinkamas.

Komunistai myli kitose organizacijose turėti savo "progresyvių" šleistas. Myli piršti saviškius ir viršininkus. Bet tegul kas pabando jų Darbininkų Susivienijime ar ALDLD organizacijose pasiulyti savo šleita, tai tuojais bus apšauktas "trocikistu", "organizacijos ardytoju" ir bus išmestas lauk iš organizacijos. Bet jeigu juos kas išmeta, arba pareikalauija ištikimybės organi-

zacijai, tai oi, kiek tų dantų griežimo, kiek to pikto! Kam, rodos, to reikėtų? Jeigu ką pats darai, tai kam pavydėti kitiems tą daryti. Jeigu svetias valosi nuo komunistų, tai čia nieko naujo, nes komunistai patys savo eiles valosi — valosi ir jos vis priterštos...

"Freiheito" redaktorius M. Olginas numirė. Buvo gana stambus publicistas. Jis dar galėjo gyventi, nes turėjo vos 61 metus amžiaus. Aš jį neblogai pažinojau ir man atrodė, kad jis ne I. Amerio tipo žmogus. Jis nebuvo religinis (turiu minty komunistinę religiją). Jis kelis kartus buvo Maskvos "dėdžių" antkapeto patiestas. Kaip kas mano, kad tos išpažintys ir Maskvos "pakutos" ant jo tiek paveikė, kad jis be laiko ir į kapus nuvažiuo. Gaila gero žmogaus, kuris sąlygų verčiamas dirbo Maskvos davatkoms. L. Pruseikai irgi galės taip būti, nes tas irgi ne savo šiušėse sėdi.

Gerai spaviedotis tiems žmonėms, kurie neturi jokio idėjų supratimo; bet sunku tiems, kurie turi idėjas ir supranta jas. Tokius "išpažintys" ir "atsivertimai" ešė eša. Olginas atliko tokių "išpažintų" labai daug, ir vistiek iki mirties nebuvo Maskvai "košernas". Tiesa, kada jis numirė, neviensas komunistas išlejo gaidžio ašarą; bet kol buvo gyvas, tai — "sukrypėlis", "oportunistas".

Kalėdos netoli. Iš paprasto daugelis žmonių perka vieni kitiems dovanas. Geresnės dovanos negali būti savo draugui, kaip užrašyti gerą laikraštį, kuris lankytų jus draugą kas savaitę ir "svietų per apskritus metus. "Keleivis", kaip savaitraštis, yra vienas iš geriausių ne tik čia, Amerikoje, bet jam lygus nėra nei Lietuvoje. Leidėjai daug darbo į jį įdėda. Jame telpa rimtų pasiskaitymų, kritikos, politinių raštų ir gana pamokinančių straipsnių. "Keleivis" nėra sektantinis laikraštis. Jame gauna vietos pareikšti savo mintis ir priešingos redakcijai nuomonės žmonės. "Keleivio" nusistatymas yra darbininkiškas ir demokratiškas. "Keleivio" leidėjai už vis daugiausiai brangina žmogaus laisvę ir už ją kovoja. Toks laikraštis turėtų rasti kiekvieno darbininko, kiekvieno profesinano ir taip sau pažangaus krautuvininko stuboje. Piginutis gana mažas, o dovaną savo draugui, savo prieteliui gana didelė. Užrašykite "Keleivį" dovanų Kalėdoms, o jus pamatysite, kaip jums tas asmuo bus dėkingas.

IR DARTMOUTH KOLEGIJA NEISILEIDO BROWDERIO.

Kai Harvardo universiteto valdyba neleido savo įstaigų Browderiui kalbėti, tai komunistai pradėjo jį kloti leidimų jo prakalboms kitose aukštesiose mokslo įstaigose. Yale universitetas New Havene leido komunistuojančiam studentų grupei jį pasikviesti, bet Dartmouth kolegija Hanoverį, N. H., neleido.

ŽODYNELIS

LIETUVISKAI-ANGLISKAS IR ANGLISKAI-LIETUVISKAS. Telpa 18,000 žodžių, labai parankus turėti kišenėje. Gražiai apdarytas dirbtinė skura, 160 puslapių. Kaina \$1.00. Pateiktas ir geresnis kišeninio žodynelio lietuvių kalboje nėra. Gaunamas "Keleivy."

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

CLEVELANDO ir APIELINKĖS ŽINIOS

Nekultūringi papročiai.

Lapkričio 19 dieną SLA 136 ir 362 kuopos surengė bankietą. Tai buvo įvesdinimas naujų narių, kurie prisirašė laike pirmo pažangos vėjus. Per tas dvi kuopas buvo prirašyta 22 nauji nariai.

Bankietas ir visos ceremonijos prasidėjo apie penktą valandą po pietų, dalyvaujant apie 130 žmonių.

Reikia paminėti, kad šiame parengime turėjome ir svečių iš savo kaimyniško Pittsburgho. Buvo atsilankę SLA vice-prezidentas J. Mažukna su žmona; buvo p. V. Kolicienė, apšvietos komisijos narė, ir p. M. Zdanienė. Smagu, kad mūsų kolonijon atsilanko žymesni asmenys ir su mumis dalyvauja. Brolis Mažukna pasakė gražią kalbą ir iškėlė SLA ženklius naujiems nariams. Taipgi pasveikino ir atsilankiusios viešnios. Toliau pasakė po keliatą žodžių ir keli vietiniai veikėjai. Užbaigus visas ceremonijas, buvo šokiai iki vėlumos.

Smagu kalbėti apie tokius subūrimus, tačiau negalima nepaminėti ir nemalonių, kurie tokiuose parengimuose įvyksta. Tie nemalonumai pasitaiko visur ir pridaro daug pikto draugų tarpe. Kaip jų išvengti, da niekas nėra priemonių suradęs. Šiame parengime nebuvo galima pagirti daugelio apsiėjimą. Dainininkai negalėjo publikos palinksinti. Taipgi ir kalbėtojai buvo trūkdomi ir vargiai galėjo savo norus pareikšti. Tokis nekultūringas elgesys ardo gerą nuotaiką ir komisija nustojė upo dirbti ant toliaus. Gali but, kad tuli dalykai kai kam nepatinka, tačiau reikia užsilaikyti žmoniškai.

Lapkričio 25 dieną SLA 14 kuopa surengė bankietą naujų narių įvesdinimui. Dalyvavo apie 100 asmenų. Bankietas buvo Lietuvių žemutinėje salėje. Prie stalo buvo pasakyta kalbų ir buvo iškelti SLA ženkliukai naujiems nariams, kurie prisirašė laike pirmo pažangos vėjus. Po visų ceremonijų visi šoko ir linksminosi iki vėlumos.

Galima pasakyti, kad 14 kuopa yra viena iš didžiausių kuopų, turi apie 260 narių, o laike pažangos vėjus prirašė penkiolika naujų narių. Bet čia kreditas galimas suteikti tik vienam asmeniui, organizatoriui Antanui Praskevičiui, kuris vienas pats prirašė tryliką naujų narių, o kiti visi sudėti kruvin tik du nariai.

Abelnai paėmus, bankietas buvo sekmingas ir nuotaika gera. 14 kuopoj, kaip ir visur kitur, randasi keliai inteligentų ir profesionalų. Taipgi gyvuojančios šioj kolonijoj SLA kuopos jau atliko savo užduotį iš pereinamo vėjus.

Lapkričio 19 dieną Dr. V. Kudirkos draugija surengė pokilį Lietuvių salėje. Tai buvo trisdešimties metų sukaktis nuo draugijos įsikurimo. Buvo dainų, kalbų ir muzikos, o po viskam — šokiai iki vėlumos. Žodžiu sakant, draugija gražiai apvainikavo savo trisdešimties metų sukaktį.

Gruodžio mėnesį didžiama SLA kuopų nominuos kandidatus į Pild. Tarybos vietas. Taipgi dabar yra laikas gerai apie tai pasvarstyti, kad nominuoti tinkamus žmones. Didžiumoje mūsų

kolonijos pažangus veikėjai siūlo balsuoti taip: į prezidento vietą — F. Bagočių, į vice-prezidento vietą — J. K. Mažukna, į išdinkimo vietą — Gugis, į daktaro kvotėjos vietą — Dr. Stanislovas, į išdo globėjus — p. E. Mikuziūtė ir Povilas Dargis. Sekretoriaus vietą paliekama atvira.

“Naujosios Gadynės” redaktorius Stilonas lankėsi Clevelande su prakalbomis ir kitais biznio reikalais. Pasikalbėjime drg. Stilonas pareiškė, kad Clevelande būtų reikalinga sutvėrti socialistų kuopa, kuri sustrauktų į bendresnį veikimą pažangiąją visuomenę.

Mirė Antanas Martišius, gyvenęs prie 7524 Star ave. Buvo jau 62 metų amžiaus žmogus. Paliko moterį, penkis sunus ir vieną dukterį.

Mirė Margareta Skvernevičienė, gyvenusi prie 6205 White ave. Buvo 51 metų amžiaus moteris. Paliko vyrą, tris sunus ir dvi dukteris.

Jonas Jarus.

Brooklyn, N. Y.

Ekonominė siuvėjų buklė.

Siuvėjai jau baigia overkotų sezoną. Kiek teko patirti iš unijos viršininkų, tai šmet anksčiau prasidės pavasarinį kotų siuvimas. Priekštas ankstybesnio sezono esanti ta, valdžia jau striptiau pradeda prižiūrėti dirbimo valandų ilgumą. Antra, drabužių fabrikantai turi garantuoti mažiausiai 30 centų už valandą kiekvienam darbininkui. Taigi tos dvi priežastys ir verčiančios drabužių fabrikantus pradėti sezoną anksčiau.

Apie lapkričio pradžią buvo manoma, kad pavasarinis darbo sezonas bus vėlyvas, nes materijos ėmė smarkiai brangti. Bet įpusėjus lapkričiui — jų kainos vėl pradėjo kristi, tad vėrauzininkai nieko nelaide davė didelius užsakymus, nes bijo, kad Europos karui įsisiubavus jie gali visai materijai negauti.

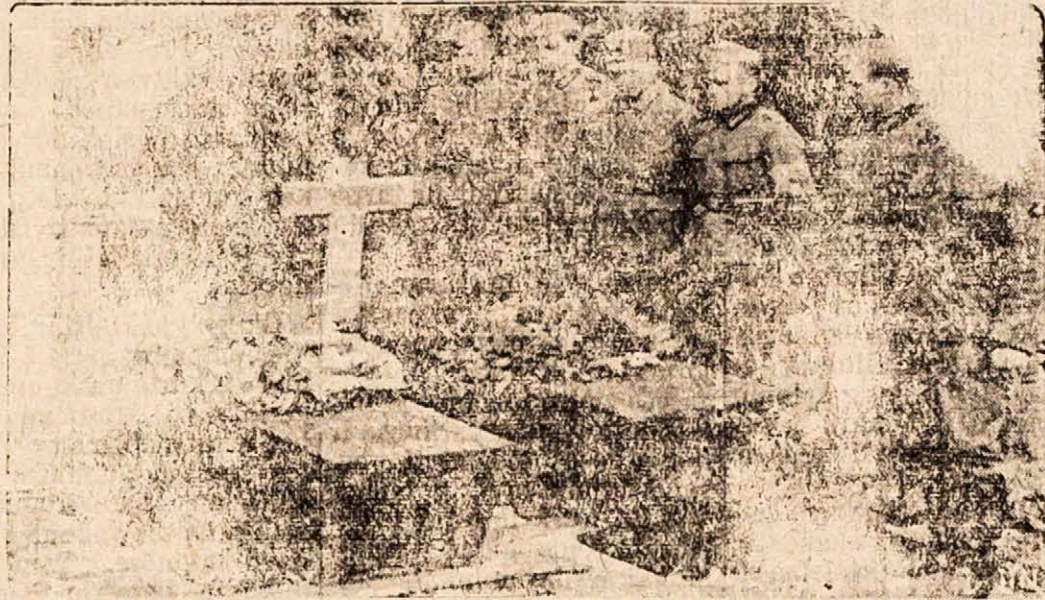
Amalgamėtų Unijos Generalė Taryba turėjo posėdį ir svarstė, kokius reikalavimus reiktų išstatyti drabužių fabrikantams. Kokius reikalavimus nutarta statyti, tai neteko patirti. Bet teko sužinoti, kad nutarta New Yorko siuvėjams uždėti dienos uždarbio mokestį sekančių metų Amalgamėtų Unijos konvencijos reikala m. s. (Konvencija bus New Yorke). Toks nutarimas, aišku, siuvėjams yra skaudus. Apart dienos uždarbio, tenka patirti, kad GPT nutarė da siulyti pakelti unijos narių duokles tos konvencijos reikalams. Čia tai jau visiškai prasta naujiena siuvėjams. Bet duoklių pakėlimo klausimas ateina, ir veikiauusiai ji suvažiavimas priims.

Lietuvių Siuvėjų susirinkimas.

Lietuvių siuvėjų 54 skyrius šaukia susirinkimą ant gruodžio 13 d., kaip 7:30 vakare, Amerikos Lietuvių Piliečių svetainėje. Susirinkimas bus gana svarbus, nes renkami lokalo valdybos nariai, tad siuvėjai, turėtu susidomėti ir atsilankyti. Nors mūsų skyriaus valdyba neiškepa karvelių, bet vis geriau kai daugiau narių susirenka ir išrenka valdybą tokius žmones, kurie jiems geriausiai patinka. Ateikite visi ir visos.

Vytautas Katilius.

Vokiečių Pagarba Francūzų Lakunams.

Šita nuotrauka padarė ir atsiuntė Amerikos laikraščiams Vokietijos naciai. Ji parodo, su kokia pagarba Vokietijos kareiviai laidoja du žuvusiu Francūzų lakunui. Jie buvo nušauti žemėn Vokietijoje.

SCRANTON, PA.

Parapija stato kleboniją už \$20,000.00.

Bene bus tai pirmas atsitikimas Amerikos lietuvių istorijoj, kad lietuviai statytų kleboniją už \$20,000.00. O tokią kleboniją čia pradėjo dabar statyti šv. Juozapo parapija. Juk tai bus nepakeliamas našta ant parapijonų sprando.

Ši parapija turi muringą bažnyčią ir tokiapat lietuvišką mokyklą. Parapijonai visados buvo kunigo tikinami, kad tai jų nuosavybė. Šalia bažnyčios buvo ir 7-nių ar 8-nių kambarių klebonija, kuri priklausė nabašninkui kun. Jonui Kurui. Kai velionis kun. J. Kuras pradėjo nebelaip gerai sveikatoje jausit, jis mėgino parapijonims įkalbėti nupirkti iš jo tą kleboniją, nes tai busianti jų nuosavybė, lygiai kaip bažnyčia ir mokykla. Parapijonys kunigo paklausė ir nupirko. Kleboniją galėjo būti verta, prie geriausių aplinkybių, tarpe \$5,000 ir \$6,000. Kun. J. Kuras pareikalavo \$14,000.00, ir parapijonys užmokėjo.

Už metų ir pusės, kun. J. Kuras mirė. Jo vieton likos paskirtas pralotas J. Miliauskas iš Duryea, Pa. Parapijonai jo nenorėjo įsileisti, pikietavo bažnyčią su klebonija dieną ir naktį apie dvi savaites laiko. Parapijonys priešė prie išvados, kad, girdi, jeigu jis į bažnyčią ir įeis, tai visgi mes turime “savo” kleboniją ir čia jo neįsileisime. Pikietavimo buvo pasekmės tokios, kad pralotas J. Miliauskas atvažiuos su valstijos policija, išmuše klebonijos duris ir įsibrovė vidun. Policija jį sėrgėjo apie mėnesį laiko dieną ir naktį, kad parapijonai jo neišmestų iš klebonijos. Kova virė karšta. Parapijonys pradėjo streikuoti, neiti bažnyčion. Kiti kad ir ejo, nemokėjo jokių duoklių, nei kolektyvų nedavė. Bet atsirado streiklausių, kurie nuėjo pas kleboną per virtuvės duris ir persiprašė. Streiklaužiai pradėjo kitus skusti, kurie mėgino ka nors neišgiamai prieš pralotą pasakyti. Laikui bėgant viskas pradėjo atsalti. Kada parapijonys jau nusiramino, tai kunigas pradėjo savo “reformas” vykinti. Ant parapijonų jis jau yra uždėjęs didelę discipliną ir juos baudžia visokiais žodžiais per pamokslus. Pirmiausia pradėjo puošti dalyti bažnyčią, reikalaujamas, kad kiekvienas parapijonas sumokėtų, apart parapijos duoklių, po \$10. Bažnyčia viduje buvo pabaigta Tuomet kunigas pasakė neįėjus tokioje klebonijoje gyventi. Ką pasakė, tas turbut išpildyta. Paėmė archi-

tektą, kuris padarė apskaičiavimą, kad reikia \$20,000 naujai klebonijai. Senos remontuoti nenori, nes tai menkas biznis. Sena klebonija jau nugriauta ir už trijų mėnesių bus pastatyta nauja. Sena klebonija buvo da gera ir buvo gana moderniška stuba. Su mažu remontu ji buvo galima pagerinti, jeiku ištikrųjų tas remontas ir buvo reikalingas.

Architekto apeikiai vienas tai dar ne viskas. Kada nauja klebonija bus pabudavota, tai reikės puičių, moderniškų baldų. Reikės dar kokių \$10,000! Galima be abejonės sakyti, kad klebonija atsisės \$30,000.00!

Dabartinis krizis metu uždėti suvargusiems žmonėms \$30,000 ant sprando, tai neapgalvotas darbas. Pralotas parapijonams aiškina, kad čia, girdi, bus jų klebonija. Bet jeigu senoji klebonija buvo parapijonų nuosavybė, tai kodėl jie negalėjo sustabdyti pralotą nuo įsibrovimo į ją? O betgi parapijonai tyli ir tiki tam. Kiekvienas parapijonas dabar jau žino, kad kas yra Rymo katalikų vardu pastatyta, tai jau ne parapijonų, bet vyskupo nuosavybė. Vyskupas gali bile dieną atsiųsti air, italą ar kitos tautybės kunigą ir parapijonys negali nieko pasakyti. Taigi, ar užsimoka lietuvių sunkiai uždirbtus pinigų į svetimatų nuosavybės kištį? Arti pusė šv. Juozapo parapijonų gyvena iš pašalpų. Kada jie galės užmokėti tokią skolą? Jeigu ir yra kiek pasiturinčių šeimų, tai joms reikalingas vaikučiai leisti į mokyklą, o ne mėtų pinigų airių vyskupams. Jeigu jau nebuvi buvę klebonijos, tai kitas dalykas; bet dabar nuogrėvė moderniška kleboniją ir budavoja didelį palocių!

Kaip aukščiau minėjau, kun. J. Kuras įkalbėjo parapijonams nupirkti iš jo kleboniją, už kurią jie užmokėjo tris kartus daugiau, negu ji buvo verta. Dabar, kaip tą kleboniją nuogrėvė, tai tas vienas sklypelis žemės kaštuoja \$14,000, o kaip pastatys palocių, tai viskas atsisės nemažiau kaip \$44,000! Ar apie tai pagalvoja nors vienas parapijonas? O jeigu kuris ir pasako ką, tai, be abejo, jį apšaukia “bedieviu.”

Klebonaujant kun. J. Kuui čia buvo komitetas, kuris tvarkė parapijos reikalus. Dabar komiteto nereikia. Kunigas yra ir kasiečius, ir pirmininkas, ir sekretorius. Kunigams komitetai nereikalingi. Tokie Ryno kunigų elgesiai ir priverė žmones tvėrti tautiškas parapijas.

Senas Parapijonas.

BRISTOL, CONN.

Netekom Elzbietai Vaiciūnienės.

Šių metų 24 spalio d. čia mirė Elzbieta Vaiciūnienė, sena “Keleivio” skaitytoja. Spalio 26 d. buvo laidotuves. Velionė mirė visai netikėtai. Ji turėjo sunkią operaciją ir po operacijos jau buvo pradėjęs sveikti; nei ji pati, nei kiti visai nemano, kad jai teks apleisti gyvybę pasaulis.

Velionė gyva budama labai mėgdavo gėles, todėl jai mirus jos vyras, Petras Vaiciūnas, dukterys, giminės ir draugai pripirko daug gėlių. Gulėjo mūsų Elzbieta gėlėse paskendus ir negirdėjo nei vyro verkiant, nei dukterų, nei giminų.

Gaila visiems, kad taip netikėtai ji turėjo mus apleisti.

Velionė paliko nuliudusį vyrą ir dvi dukteris, Oną Kanišauskienę, gyvenančią Middletown, Conn., ir Ameliją Walek, kuri gyvena Bloomfelde, Conn. Be to, liko podukrė Margareta Voverienė ir posūnis Juozas Vaiciūnas, kurie gyvena Bristoly. Lietuvoje paliko dvi seseris ir du brolius. Velionė buvo kilusi iš Subačiaus miestelio, Panevėžio apskrčio. Išėkis, mūsų drauge, šios šalies žemėlį! Neužligo ir mes pas tave ateisim...

Anna Marcinkevičienė.

OAK FOREST, ILL.

Prieglaudos seneliai dėkoja Roseland lietuviams.

Oak Forest prieglaudos lietuvių seneliai reiskia per “Keleivį” nuosirdų aciu Roselando ir jo apylinkių lietuviams, lygiai vyrams ir moterims, kurie 22 spalio dieną surengė mums balių prieglaudos valgomajam kambary. Susirinkę prie gražiai papuoštų stalų, valgė ir džiaugėsi tokiomis vaišėmis. Po pietų seneliams buvo teikta po 50 centų ir po cigarų dovanų. Be to, atvykę vyrai ir moterys chorai padainavo mums kelią lietuviškų dainų.

Taigi aciu visiems gerasirdžiams, kurie teikėsi mums aplankyti, pavaisinti ir palinksinti.

Aciu taip pat ir “Keleivio” redakcijai, kuri siunti nēja mums laikraštį.

Ignas Rainis.

PHILADELPHIA, PA.

Gruodžio 8, nuo 7:30 vakare Nek. Pras. Marijos lietuvių tautiškoj bažnyčioje, bus didelės iškilmės. Bus mišparai, o pasakui pamokslai keliuose kalbose. Pasizadėjo dalyvaut svečių kunigų, vyskupas ir arkivyskupas. Taipgi operos dainininkas Mr. Ottone Tamini, kuris išpildys kelią giesmių. Visus lietuvius kviečiame šiame nepaprastame apvaikšiojime dalyvauti.

L. T. K. B. valdyba.

CHICAGOS LIETUVIŲ KUNIGAI IR VILNIUS.

Chicago yra didžiausia Amerikos lietuvių kolonija. Todėl didieji Amerikos lietuvių visuomeniški darbai, nežiūrint kokie jie bebūtų, atliekami Chicagoje.

Kai dabar Amerikos lietuvių eina talkon atgautam Vilniaus kraštui, tai aišku, kad čia chiegiečiai privaletu pasirodyti pirmoje vietoje.

Lietuvių Romos katalikų bažnyčios kunigai gyvu žodžiu ir per savo spaudą nuolat girsia savo patrijotizmu. Jie sako, kad kas nuo jų bažnyčios atsitraukė, tai jau menkas patrijotas pasidaro. Tikrais gerais patrijotais, esą, gali būti tik romiečiai katalikai.

Jei musiški kunigai ištikrųjų būtų patrijotai, tai juos būtų galima pagirti. Bet ar jie tokie yra? Pažiūrėkime, ką faktai rodo.

Kaip visi žinome, dabar reikia eiti talkon atgautam Vilniaus kraštui. Romos katalikų kunigai šaukė, kad Vilniaus kraštas remti yra šventas reikalas. Vilnius, jie sako, yra lietuvių šventovė, lietuvių tautos Jeruzolimas. Tas tiesa. Vilniuje yra daug Romos katalikų bačnyčių, o Vilniaus ir Vilniaus krašto gyventojai yra tikriausi Romos katalikai. Taigi būtų visai natūralu, kad kunigai eitų Vilnijos gyventojams į talką. O ar jie eina?

Štai, Chicago pirmutinis Romos katalikų masinis mitingas Vilniaus reikalais įvyko didžiulėje Bridgeport kolonijoje, Lietuvių Auditorijoj. Tai buvo lyg ir “grand opening” katalikų vėjus Vilniaus reikalams.

Visi buvo kviečiami iš visų parapijų atsilankyti į tą mitingą. Ten dalyvavo ir “Draugo” dienraščio štabas, ir Federacijos veikėjai, ir nedidelis parapijonų burys. Buvo pakviestas garsus jų prakalbininkas, svečias iš Lietuvos, prof. K. Pakštas. Tose prakalbose Chicago lietuvių katalikai privalejo kuogeriausia pasirodyti. Bet aukų Vilniaus kraštui sudėta tik šimtas dolerių su viršum. Ten buvo du stambūs ir turtingi klebonai, kun. H. Vaiciūnas ir kun. Ig. Albiavičius. Bet jiedu aukavo tik po du dolerius. Gi kolonijos švento Jurgio parapijos klebonas M. L. Krušas tas prakalbas ignoravo ir į jas visai neatsilankė. Neatsilankė pats ir neatsiuntė nei vieno iš savo vikarų jo parapiją atstovauti. Neprisuntė nei savo žodžio, nei savo aukos. Tai ve, kokie Vilniaus rėmėjai tie mūsų Romos katalikų bažnyčios kunigai!

Po šio, taip sakant, Vilniaus vėjus “grand openingo,” visose parapijose įvyko atskiros prakalbos. Bet jų nebuvo šv. Jurgio parapijoje, kur klebonauja pralotas M. L. Krušas. Visur svarbiausiu kalbėtoju buvo prof. K. Pakštas. Visose parapijose tos prakalbos praejo su didžiausiu nepasisekimu. Ypatingai keista, kad tos prakalbos visai prastai pavyko Brightono ir North Sidės parapijose. Tų parapijų klebonai, kun. A. Briška ir kun. J. Šiaulinskas, užpraėta vasarą praleido vakaciją Europoje ir ta proga aplankė Vilnių. Sugrįžę be galo gyrėsi ir didžiavosi savo žygįu ir labai patrijotiškai kalbėjo apie Vilnių. Bet kai dabar Vilniaus reikalams jų parapijose buvo surengtos prakalbos, tai išėjo ve kas: Lapkričio 10 d. kun. A. Briškos parapijoje įvyko prakalbos Vilniaus reikalais, bet klebonas su

savo auka Vilniaus krašto badaujančioms žmonėms visai nepasirodė. Jo parapijonai pamatė savo dvasios vado tokį pavyzdį, sudėjo tik \$23.37 aukų. Kun. Šiaulinskas, North Sidės parapijos klebonas, savo parapijos surengtose prakalbose Vilniaus kraštui taipgi nepasirodė su savo auka. Todėl jo parapijonai tesudėjo tik \$22.25.

Didelėje Marquette Parko parapijoje prakalbos Vilniaus krašto reikalams įvyko 30 spalio dieną. Tos parapijos klebonas kun. A. Batutis savo atjautimą labdariniams Vilniaus krašto reikalams parodė išmesdamas tik \$3.15. Can you beat that? Jo parapijonai, pamatę savo dvasios vado tokį “duosumą,” sumetė tik apie 30 dolerių aukų.

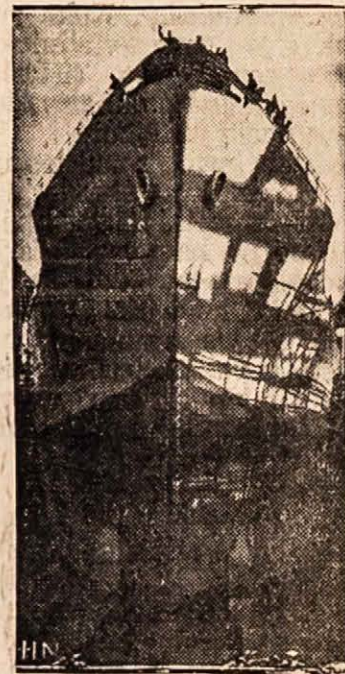
West Pulmane per vėjus prakalbas Vilniaus krašto reikalams tos parapijos klebonas kun. A. Linkus “pasišymėjo” aukuodamas \$2. Didžiulėje šv. Kryžiaus parapijoje, Town of Lake, per vėjus prakalbas Vilniaus krašto lietuviams neaukavo nei vienas iš vietinių kunigų.

Prie šios progos visi privalone atsiminti, kad pralotas M. L. Krušas, kun. H. Vaiciūnas, kun. I. Albiavičius ir kun. A. Linkus yra apdovanoti Lietuvos vyriausybės ordinais neva už “didelį pasidarbavimą Lietuvoje.” O ve, kai dabar Lietuvai atėjo reikalas greitos pagalbos, tai tie ordinuoti didvyriai užrakė savo mašnas.

Mūsų Romos katalikų bažnyčios kunigai pasirodo smart tikiai tada, kada jiems patiems kas nors rengiama. Tada tai jau visos davatkos sumobilizuojamos ir įpareigojamos veikti. Tada jos ištikrųjų veikia ir rezultatai buna nemenki. Štai, šv. Jurgio parapijos vikarams, kun. S. Petrauskui ir kun. S. Gaučiui, 19 lapkričio dieną buvo rengiamos vardinės. Kunigai, davatkos ir šiaip uoli parapijonys vieningai veikdami pasiekė to, kad žmonių vakarieniėje buvo daug. Bet kunigams vien žmonių neužtenka; jiems reikia ir “cash.” Ir abiems kunigams minėta proga buvo sumeškierota po 100 dolerių! Tai ve, kokiuose darbuose mūsų kunigai šiauniai pasirodo! Viso pertekusiems kunigams ir pagerbtuvės, ir vakarieni, ir šimtinės dolerių, o badaujančiams Vilniaus krašto lietuviams arba nieko, arba tik trupinėliai!

Daugiau komentary ne-reikia. Kunigų darbeliai patys už juos kalba. Dzukas.

CIAUZIA JURON.

Čia matome naują laivą “Norma-yorką,” kuris šiomis dienomis buvo pastatytas Chesterio (Pa.) laivų dirbtuvėj ir nuleistas į vandenį.

Kuhn Nuteistas Kalėjiman.

Čia parodytas priešaky Amerikos nacių vadas Kuhn su savo advokatais bylos metu.

Griauš Sovietų Pavilione New Yorko Parodoj.

Pasaulinės New Yorko parodos valdyba pranešė, kad ateinančiais metais Sovietų Rusijos pavilione parodoje jau nebus. Ji pastatyt Rusijai kainavo \$3,000,000 ir visi manė, kad Maskvos valdžia laikys jį iki 1940 metų pabaigos. Dabar staiga atėjo iš Maskvos įsakymas nugriauti jį per 3 mėnesius.

Sovietų pavilione iš lauko buvo labai imponuojantis. Trobės pastatytas iš balto ir šokoladinio marmuro, bokštai iškeltas aukščiau visų pastatų ir ant jo viršaus pastatyta milžiniška darbininko stovykla su iškelta Sovietų žvaigždė randoj imponavo visai parodai. Amerikos patriotai net protestus kėlė, kad bolševizmui duota tiek daug reklamos parodoj. Istikro tai ir buvo niekas daugiau, kaip Stalino reklama. Ir iš lauko, ir pavilione vidury, kur tik nepažinėjai, visur tik Stalinas ir Stalinas. Bet kaip Stalinas suadė senuosius bolševizmo vadus ir Sovietų Rusijos įkurėjus, neparodyta.

Statant šitą pavilione buvo kalbama, kad parodai pasibaigus jis bus išardytas, parvežtas į Sovietų Rusiją ir tenai atstatytas. Bet parvežti tiek sunkios medžiagos reikėtų daugybės laivų ir ilgo laiko. Ar ji veš, kol kas nežinia, nes ir bendrai pasaulis nieko nežino, kas Rusijoj darosi ar planuojama daryti.

"Bundo" Lyderis Nuteistas Kaip Vagis

Prisikintųjų suolas New Yorko pripažino, kad Fritz Kuhn. Amerikos nacių "Bundo" (Sąjungos) lyderis yra vagis ir turi svsti kalėjiman. Jo byla pasibaigė pereiną savaitę. Šią savaitę teisėtas paskyrė nuo 2½ iki 5 metų kalėjimo.

Nuėjusdamas nuo kalėjimo neišsukšias, Kuhn yra paskyręs savo vietininku Wilhelm Kunze (istark: Kuncę), kuris dabar vadovaus nacių judėjimui.

Kuhn buvo nuteistas už apvogimą savo "Bundo" izdo. Nors naciai teisme liudijo, kad jis, kaip vyriausis jų vadas, turis teisę daryt su jų pinigais kaip jam patinka, galis net ir ant mergų praleisti, tačiau Amerikos teismas šitokių "teisų" nepripažįsta ir nuteisė fašistų vadą kaip vagį.

Nuskandino jau 194 laivus.

Berlynas oficialiai praneša, kad nuo karo pradžios iki 1 gruodžio vokiečių submarinų ir minos nuskandino 194 laivus. Iš to skaičiaus 52 laivai prigulėjo neitrallėms valstybėms.

Vilniuje Buta Žydu Riausių.

Iš Lietuvos laikraščių dabar sunku viską sužinoti, nes ne viską jie praneša, arba praneša labai neaiškiai, lyg ir bijodami, kad kas už tuos pranešimus nesupykty. Vis dėl to ir iš tų miglotų pasakojimų galima kai ką numanyti. Pavyzdžiui, 45-tame "Trimito" numery vidaus reikalų ministeris gen. Skučas rašo apie "įvykius Vilniuje," ir iš to jo rašinio jau matyti, kad Vilniuje buvo kažkas panašaus į žydų suruostą pogromą lenkams. Jis pažymi, kad Vilniuje dabar esą labai daug žmonių pabėgusių iš Lenkijos, Vokietijos ir Sovietų Rusijos, ir priduria:

"Pabėgėlių tarpe yra gana daug įvairaus elemento, kuris nebūdamas susietas su kraštu ir vietos gyventojais jokiais ryšiais: nei moraliniais, nei medžiaginiais, nei pagaliau teisiniais, nenoromis pasiduoda bet kuriems administraciniais visuomenės tvarkos reikalavimams. Jie nieko neturėdami ir tuo pačiu nieko nerizikuodami nustoti, kartais stengiasi išprovokuoti ar net patys vykdyti vienokio ar kitokio pobūdžio diversijas. Aš turiu pažymėti, kad su tokiais diversantais administracijos organai griežtai ir be kompromisų kovos. Nusikaltusieji bus be pasigailėjimo baudžiami, neatsizvelgiant į bet kurią visuomeninę padėtį, tautybę ar nusistatymą."

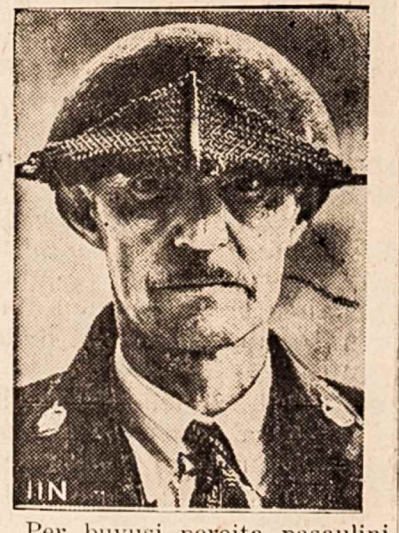
"Tvarkos ir rimties trūkdytojams bus taikomos kuo griežčiausios ir visiems lygios baudmės. Jau pirmomis dienomis Vilniaus mieste įvyko kai kurių išsišokimų, su kuriais administracijos organai turėjo susidurti ir kovoti. Tie išsišokimai buvo grindžiami neapykantą vienos gyventojų grupės prieš kitą, vienos tautinės mažumos nusiteikimu prieš kitą."

Pažymėjęs toliau, kad Lietuvos vyriausybė reikalauja iš visų grupių visiško lojalumo lietuvių tautai, gen. Skučas pareiškia:

"Dėl paskutinių įvykių Vilniuje reiktų pažymėti tai, kad Lietuvos Vyriausybė bei jos visuomenė už buvusius įvykius nekaltina nei visų žydų tautybės gyventojų, nei visų lenkų bei kitų tautybių gyventojų ir neturi pagrindo tokiam bendram kaltinimui. Lygiai kaip kitų tautinių grupių, taip ir žydų tarpe atsiranda išsišokėlių, kurie savo destruktiviais veiksmais drumsčia visuomenės rimtį."

Taigi išrodo, kad Vilniaus žydai norėjo atsilyginti lenkams už praeitus laikus. Gaila, kad Lietuvos laikraščiai nepasako aiškiai, kas tenai darosi.

KAREIVIŲ AKIMS APSAUGA

Per buvusį pereiną pasaulinį karą daugiau kaip 30,000 Anglijos kareivių rasto akių dėl sprogstamų bombų skveklų. Taigi dabar tapo išrasta akims uždanga, sunarstyta iš plieno vielių, kaip ir tinklės. Per ją galima matyti, bet akys apsaugotos. Kai pavojus nėra, ją galima užkelti aukščiau, kaip parodyta šiame vaizdely.

Suomija Lemtingomis Dienomis

miesto gatvėmis šaulių uniforma.

Visų įstaigų ir organizacijų darbininkų dalis mobilizuota. Profesinių sąjungų centro valdyba išleido ypatingą atsisaukimą, kuriame raginama ligsiolinius darbininkus pakeisti jaunaisiais, nes daugelyje vietų į kariuomenę pašaukti visi atskingieji veikėjai ir bendradarbiai.

Daugelyje Helsinkio kavinų matosi dabar tik darbininkai, kurie paskubom įėję geria savo tradicinę kavą, bet užtat nebematyti įprastų kavinų publikos, kuri anksčiau, neturėdama ką veikti, išistas valandas sėdėdavo kavinėse. Taip pat ir didžiųjų kėpyklų languose, kurie dar ne taip senai buvo apkrauti visokiais gardžiaisiais kepsniais, dabar nebeatraukia savo gardumynais, nes matyti paprasta bulka ir duona.

Suomiai prisitaikę prie galimo karo aplinkybių, kėpyklos dirba kariuomenės reikalams ir nei vienas nenori linksintis tą momentą, kai nežinia ką duos ateitis. Firmos ir privatus asmuo aukoja dideles sumas valstybės saugumui sustiprinti ir žmonėms iš miesto evakuoti. Kai kurios bendrovės aukoja net po milijoną markių. Saulės renka drabužius ir per keliatą dienų yra surinkusios labai daug baltinių ir viršutinių apdarų.

Daugelis aukoja savo kailinius, nes laikas yra šaltas, o Suomija yra šiaurės kraštas.

Viso miesto namų pastogės nuvalytos ir dabar ten pripilta smėlio. Idomu, kad šį darbą dirba Helsinkio pusbarniai ir vaikai, kurie dabar paleisti iš mokyklų ir kitiems krašto apsaugos darbams netinka.

Ypač niūriai Helsinkis atrodo vakare. Nebematyti reklaminių žiburių, visur apšvietimas yra melsvos spalvos, automobilių ir tramvajų žibintai melsvi, namų koridoriuose ir liftuose lemputės apvyniotos melsvu popierium arba nudažytos melsvai, privačių butų langai uždangstyti arba iš viso sumažintas apšvietimas. Visoje Suomijoje vyksta aptemdinimo pratimai.

Vakarais Helsinkio gatvės labai maža žmonių, visur ramumas ir tamsa. Suomijos gražioji ir baltoji sostinė pasinėrusi karo šešėlyje. Tokie pat vaizdai matomi ir kituose trijuose didžiuosiuose miestuose: Vipuri, Turku ir Tampere.

Spaudoj ir parlamente, kuris kasdien tęsia savo posėdžius puiškuosiuose rūmuose, viešpatuoja didelis vieningumas. Bet gerai informuoti sluoksniai su dideliu pesimizmu mini suomių fašistų (taip vadinamų IKL žmonių) elgesį, kurie su vienos didžiosios valstybės pagalba norėję Suomijoje padaryti perversmą, bet gavę neigiamą atsakymą. Su šiuo faktu siejamas ir buvusio respublikos prezidento Svinhuvodo vardas. Kaip tik dėl to dabartinės vyriausybės koalicija neparodė jokio noro praplatinti vyriausybės bazę į dešinę, nors tautinės vienybės koncentracija būtų buvusi labai gera demonstracija prieš užsienius.

Dešinieji buvo pareikalavę pakeisti vyriausybės politiką kryptį ir radikaliai pertvarkyti vyriausybę, ko dabartinė demokratine vyriausybė negalėjo padaryti, nenorėdama nusikalsti politinių laisvų ir socialinio gerbuvio principams.

Dešinieji buvo pareikalavę pakeisti vyriausybės politiką kryptį ir radikaliai pertvarkyti vyriausybę, ko dabartinė demokratine vyriausybė negalėjo padaryti, nenorėdama nusikalsti politinių laisvų ir socialinio gerbuvio principams.

Dešinieji buvo pareikalavę pakeisti vyriausybės politiką kryptį ir radikaliai pertvarkyti vyriausybę, ko dabartinė demokratine vyriausybė negalėjo padaryti, nenorėdama nusikalsti politinių laisvų ir socialinio gerbuvio principams.

Kaip tik dabar suomių vadovauja sluoksniai pabrėžia, kad Suomija trokšta išsaugoti savo demokratinę dvasią. Tuo būdu suomių reaktionieriams teko pasilikti už durų, nors jie ir labai tikėjosi, kad nepaprastos aplinkybės padės jiems grįžti prie valstybės vairo.

Turiu pareikšti, kad vyriausybėje nebuvo nei vieno žmogaus, kuris būtų trokęs fašistų grupės įtraukimo į valdžią. Užtat vyriausybė praplatino savo bazę švedais. Švedų liaudies partijos atstovas advokatas Sedhermas paskirtas teisingumo ministru, o tos partijos pirmininkas Bornas gavo ministerio portfelią vietą. Jiedu abudu priklauso savo partijos demokratiskajam sparnui ir todėl savo pažiūromis nesiskiria nuo dabartinės vyriausybės politinių pažiūrų. Bornas, nežiurint į jo aukštą kilmę, taip vadinamais lapučių laikais, kai prieš septyniolika metų suomių fašistai ruošėsi likviduoti Suomijos demokratiją ir visame krašte įvyko daug pasikėsimų prieš socialistus ir demokratų, buvo vidaus reikalų ministru, kuris griežtai kovojo su fašizmu, kol jam dėl tokio griežto nusistatymo teko atsiseivinti su ministerio kėde. Dabar jis vėl sugrįžta į vyriausybę.

Dabartinėje suomių vyriausybėje bus trys švedai, nes socialinių reikalų ministris Fagerholmas taip pat yra švedas ir švedų darbininkų sąjungos pirmininkas Suomijoje. Švedų atstovų įėjimas į vyriausybę baigia ilgus metus buvusią kalbą kovą ir pademonstruoja ypatingą Skandinavijos valstybėms abiejų tautų Suomijoje susijungimą. Tuo būdu vyriausybės dauguma parlamente susidaro iš 165 atstovų. Iš viso parlamente 200 atstovų.

Vienintelė nuolaida, kurią dabartinė koalicija davė dešiniams, yra fašistų vado prof. Linkomies leidimas išrinkti parlamento antruoju vice-pirmininku vietos pasitraukusio Borno, nes į tai dešinieji turėjo teisę kaip trečioji savo didumo partija suomių parlamente. Ir kitu atžvilgiu vyriausybė buvo tolerantiška dešinijai opozicijai.

Vyriausybė paskyrė delegacijos pirmininku pasitarimus su Sovietų vyriausybe pasiuntinį Pasikivi, kuris yra žinomas dešiniojo sparno žmogus jau iš prieškarinių laikų. Bet tas žygis padarytas labiausiai dėl to, kad neiegtų krašte plisti kalboms ir įtarimams ypač dešiniajame sparne, kuris vis dar tvirtai tebesilaiko kariuomenėje ir šauliuose, kad, girdi, pasitarimuose kairieji būtų per daug nuolaidūs. Tačiau pasitarimų rezultatai buvo tiek dešiniojo, tiek ir kairiojo sparno bendradarbiavimo pasekmė.

Suomių visuomenėje ir ypatingai dešiniajame sparne viešpatuoja didelis nepasitenkinimas Vokietijos atžvilgiu, kuri dabar pametusi Suomiją jos likimui. Dešinieji sluoksniai iki šiol vis orientavosi į Berlyną ir dabar iaučiasi labai nusivylę, kai Vokietija nesikiša į rusų-suomių pasitarimus. Suomii reaktionieriai buvo visai įsitikinę, kad Vokietija, kuri 1918 m. suomių pilietiniame kare savo kariuomenę padėjo sumušti raudonąją armiją, visą laiką padės suomiams laikytis prieš Sovietų Rusiją.

Vokietija Suomijoje netenka savo buvusių simpatijų ir įtakos. Helsinkio vokiečiai pasidarė nepaprastai ramūs ir santurūs. Yra žinių, kad juos greit išves į Vokietiją.

Užtat visu savo puosniumu sužydi skandinavizmas. Demokratinės Šiaurės valstybės yra vienintelės, kurios nedirbtinai simpatizuoja Suomijai. Suomiai užtai skandinavams labai dėkingi. Draugiškumas Skandinavijai per pastarąsias dvi savaites Suomijoje nepaprastai padidėjo ir apėmė net tuos sluoksnius, kurie anksčiau dėjo daug vilčių į Vokietiją. Į Helsinkį yra atvykę apie 20 švedų, danų, norvegų ir islandų korespondentų, kurie kasdien savo laikraščiams patiekia ilgiausius pranešimus. Švedijos radijofono žinomas spikeris Jeringas jau kelios savaitės su savo aparatais gyvena Helsinkį ir du kartus per dieną duoda radijo reportažą apie Suomijos gyvenimą ir paskutinius įvykius. Visa Skandinavija dabar domisi tiktai Suomija.

Suomii tauta su didžiausiomis viltimis žvelgė į trijų karalių ir Suomijos prezidento konferenciją Stokholme, bet realios pagalbos Suomijai iš Skandinavijos negali laukti, išskyrus ginklų pristatymus. Švedijos ginklų fabrikai šiuo metu dirba beveik išimtinai Suomijos reikalams.

Skandinavijos blokas yra tik ramių demokratinių valstybių kultūrinis ir politinis bendradarbiavimas. Tai nėra militarinė sąjunga.

Skandinavijos valstybės dėl Suomijos vis dėlto nekariaus, nors jos Suomiją ir laiko neatskiriama Skandinavijos dalimi. Be to, Danija dėl savo geografinės padėties yra atsidurusi stiprioje Vokietijos įtakojė ir jos bendradarbiavimas Skandinavijoje yra gerokai sumažėjęs.

Suomija ir Sovietų Sąjunga yra kaimyninės valstybės ir anksčiau jos turėjo gana glaudžius santykius. Kaip tik dabartinio karo metu, kai Suomija daug kur užsienyje netenka savo rinkų, santykiai su Sovietų Rusija galėtų kaip tik būti labai palankūs Suomijai. Tik suomiai atkakliai pabrėžia, — ir tai rašo kasdien kitų Skandinavijos kraštų spaudoje, — kad jų padėtis vis dėlto esanti visiškai kita, kaip "mažųjų" Pabaltijo valstybių. Suomija priklausančiai prie Skandinavijos ir negalinti taip glaudžiai susisiekti su Sovietais, kaip tai dariusios Estija, Latvija ir Lietuva. Politiniai ir militariniai įsipareigojimai, kokius apsiėmė Sovietų Sąjungos atžvilgiu Baltijos valstybės, atskitų Suomiją nuo Skandinavijos ir kaip tik prie to suomiai nenori prileisti.

Bruno Kalnins.

Nuo Redakcijos: Šis straipsnis buvo parašytas dar tada, kuomet Suomijos atstovai vedė su bolševikais derybas Maskvoje.

EME 20 METŲ REMONTUOTI PRIEŠISTORINĮ ROPLI.

Pretorijos muziejuje, Pietų Afrikoje, šiomis dienomis buvo užbaigtas priešistorinio roplio remontas, kuris buvo pradėtas 20 metų atgal. Eme 20 metų, iki buvo sunerstyti to driežo nugarkaulio nariai, šonkauliai ir kitos groblo dalys. Tas roplis gyveno apie 220,000 metų atgal.

Ivairios Žinios.

ILANKA, KURIOJ SPIE- CIASI ANGLŲ KARO LAIVYNAS.

Išaušė nuo Anglijos salų, lyg atitrupėjusios nuo Škotijos žemyno, vainiku išsidėsčiusios stūksa Orkney salos. Pačiame to vainiko viduryje yra Scapa Flow įlankų, salų, užuovėjoje pasislėpusi nuo vandenyno audrų ir lyg tyčia sustverta tam, kad civilizuotasis žmogus atkreiptų į ją savo akis ir įsteigtų čia galingą, karo laivyno bazę. Tokią bazę anglai čia turėjo jau Didžiojo Karo metu ir iš šios vietos valdė angą, kuria vokiečių laivai iš Šiaurės jūros plaukia į Atlantą.

Scapa Flow įlankoj anglų laivynas susitelkęs ir šiam karui prasidėjus.

Scapa Flow jau turi savo dramatišką istoriją. Tai vienas iš geriausių sustiprintų ir apsaugotų laivyno punktų, ir tikrai reikia pripažinti drąsiais tuos vokiečių jūros karius, kurie bet kuria kaina bando į šią britų "liuto duobę" įsiveržti. Vokiečių povandeniniai laivai per Didįjį Karą desperatiškai bandė įsibrauti į Scapa Flow, bet jiems vis nepasisėkdavo. Pagaliau, tuo metu, kai Skagerake vyko garšiosios kautynės, jų povandeninis laivas "U 75" pridėliojo minų ties įėjimu į Scapa Flow užtėkė. Iš padėtų 48 minų viena jiems lemtai pasitarnavo: kai 1916 m. birželio 5 d. britų armijos vyriausias vadas lordas Kitcheneris "Hampshire" laivą vyko inspektuoti Scapa Flow, jo laivas užsiriogino ant minos ir išlėkė ir orą, o po to tuoj nugarino, nusisėdamas su savimi ir vyriausiąjį britų armijos vadą. Po to Scapa Flow buvo taip apsaugotas, kad į jį nebeįslinktų nė vienas vokiečių povandeninis laivas, gi tie drąsuliai, kurie tai padaryti bandydavo, namo jau nebeįgrįždavo. Kapitonas Prienas yra pirmas, prieš keletą dienų sugebėjęs praslinkti pro saugomąsias Scapa Flow užtvartas ir pasiekę britų jūros milžiną "Royal Oak", pačiam uoste bestovintį. Jis tai jau tikrai buvo vertas geležinio kryžiaus, kurį Hitleris ir pasky-rė jam ir jo įgulai.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

šito internuotojo laivyno vadas, vokiečių kontr-admiralas von Reuteris iš pačių anglų laikraščių sužinojo, kad santarvininkai Versalio derybose pateikė vokiečių delegatams ultimatumą — per 5 dienas priimti jų padiktutas taikos sąlygas. Kontradmirolas buvo visiškai tikras, kad vokiečių vyriausybė šitą žeminantį reikalavimą atmes ir kad karas prasidės iš naujo. Nenorėdamas, kad vokiečių karo laivus britai panaudotų prieš pačius vokiečius, von Reuteris susitarė su savo karininkais, ir birželio 21 d. buvo duotas sutartas ženklas. Tuoju viršum visų laivų pakilo vokiečių vėliavos, o jurininkams buvo sakytas atidaryti angas laivų dugnuose. Kai laivai pradėjo skęsti, anglai tik tada tesu-sivokė, kas vyksta, ir, nieko kita nebegaalėdami padaryti, į beskestančius laivus atidengė krantų artilerijos ugnį. Šitoji kanonada nukovė bei sužeidė 4 vokiečių karininkus ir 24 jurininkus. Laivai visi nuėjo į dugną.

Po karo tų laivų didžiumą anglai išskėlė, bet jų suremontuoti jau nebebuvo galima, ir jų geležis buvo su-naudota kaip laužas.

RUSŲ KARIUOMENĖ JAU ĮSIKURĖ ESTIJOJE.

Sovietų laivai užėmė ir Latvijos uostus.

Beveik visa Sovietų kariuomenė, kuri atvyko į Estiją, jau apgyvendinta. Kariuomenės judėjimas praėjo tvarkingai ir tiksliai. Estų organai ir karo vadovybė padėjo Sovietų kariuomenei žygiuojant į paskirtas vietas ir užimant patalpas.

Raudonarmiečių vienetai jau persikėlė į Dago salą ir ją užėmė. Ezelių sala taip pat užimta. Estijos pakrantėje tarp Paldiski uosto ir Hapsalos taip pat yra apgyvendinta Raudonoji armija. Visi estų gyventojai iškraustyti iš Paldiski miesto.

Paldiski poste, Ezelių ir Dago salose Sovietų inžinieriai ir pionieriai jau pradėjo statyti Raudonąją armiją kareivines. Raudonarmiečių kolonos, kurios žygiavo nuo Tirboskos ir pietus, naktį (spalio 22 d.) praleido, pakelėse pastatytose palapinėse. Orkestrai griežė ir raudonarmiečiai dainavo naujasias Sovietų dainas. Spalio 23 ir 24 dd. per Estiją nuvažiavo dar kelia-tas didelių traukinių su Sovietų kariuomene ir ginklais.

Svedų laikraštis "Stockholms Tidningen" praneša, kad svedų gyventojai Estijoje evakuoti iš Robo salos, kuri yra netoli nuo Hapsalos, ir apgyvendinti Estijos pakrantėje. Saloje ir svedų žemės ūkio mokyklos patalpos apgyvendinti raudonarmiečiai.

Svedų laikraštis "Svenska Pressen" praneša, kad iš Talino uosto, kuriame jie buvo atsilankę, išplaukė 15 Sovietų karo laivų ir Baltijos jūros raudonojo karo laivyno štabas. Sovietų jurininkai Taline aplankė teatrų, kino teatrų ir muziejus. Didelis Sovietų jurininkų skaičius vaikštinėjęs po miesto gatves ir smarkiai nirkės krautuvėse įvairius dalykus, nes Rusijoj jų ne-są.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Su Scapa Flow susijęs vienas dramatiškas Didžiojo Karo pabaigos įvykis. Po to, kai 1918 m. lapkričio 9 d. buvo padarytos paliaubos, Scapa Flow įlankoj buvo internuoti patys naujausieji ir geriausieji vokiečių karo laivai: 11 didžiųjų kovos laivų, 5 kreiseriai, 8 mažesni kreiseriai ir 50 torpedininkų. Visi tie laivai buvo anglų kareiviams ir 50 torpedininkų.

Spalio 22 d. į Liepoją atplaukė Sovietų laivyno eskadra su kreiseriu "Kirovu" prieky.

Spalio 23 d. Taline įvyko Sovietų su estais pasitarimas ekonominiais ir ukiniais klausimais. Tai įvyko sąryšy su atsikrausčiomis Raudonosios armijos dalimis dėl tolimesnio tarpusavio susitvarkymo.

Raudonosios armijos atstovai paaiškino, kad jiems esą būtina reikalinga statybinė medžiaga ir maisto produktai. Susitarta, kad estų vyriausybė suteiks galimybę visa tai Sovietų kariuomenei už atlyginimą įsigyti. Žemės ūkio ministeris Zepas paskyrė du žymius estų valdininkus aprūpinti Raudonąją armiją maisto produktais. Taip pat jie padės Sovietų kariuomenei įsigyti ir reikalingos statybos medžiagos.

Kokiais pinigais Sovietai mokės estams už produktus ir medžiagą, tuo tarpu čia nežinoma.

Svedų laikr. "Dagens Nvheter" praneša, kad didelis rusų skaičius, iš kurių nemaža yra estų piliečiai, įsikrausta į Estijos ir vyksta į Suomiją. Tai esą daugiausia rusų emigrantai Baltijoj, kurie biją, kad Sovietų kariuomenės įgyjamas galis apsunkinti jų gyvenimą ir kad jie gali susilaukti represijų.

Sovietų Baltijos karo laivyno viena dalis nuolatiniai stovėsianti Paldiski uoste.

Sovietų karo laivai, kurie įplaukė į Liepoją, pasilieką ten visam laikui. Liepojon atplaukusios Sovietų karo eskadros vadas Nesvickis, atvyko į Rygą.

RAUMENŲ SKAUDEJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenu skaudėjimu. Tūkstančiai žmonių kasdien nepaprastai palengvinami reumatiškų skaudumų, strėnų raumenu skaudėjimu, išsinarinimu ir šiaip raumenu skaudėjimu vien išsitarinami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bon-lučių jau išparduota. Todėl nedideliomis nusipirkite ir jūs bonkute Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

NAUJA VAISTŲ KNYGA

SVEIKATA LIGONIAMS

Gydymas visokių ligų šaknimis, Augmenimis, žievėmis, žievelėmis, Selektais ir Lapais. Jųje turima 311 vardu visokių augalų, liežuviskai, angliška ir lotyniskai, ir paaiškinami kokie ligas gydo ir kaip reikia vartoti. (Urasau is Kanados stampu nesigsti. Kanados doleris dabar tik 55 centai.) Kaina su pristatymu \$1.00. Pirmas geriausias šiegtis Money Orderiu, arba perpinu doerit laiske. Adresas: (-) PAUL MIKALAIUSKAS

218 W. Fourth St. So. Boston, Mass.

PANAIKINKIT

PLEISKANAS ir

Sustiprinkit

PLAUKUS

Vartokite Alexander's Castile Olive Oil Shampoo ir Šūpinantį Toniką

Pašalinti 25 centus, o mes prisigisi me 2 Samplu

ALEXANDER'S CO.

412 W. BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Šis Žemėlapis Padės Jums Sekti Europos Žinioms.

Cia yra parodytos visos Europos valstybės. Pačiam viršuje, ties viduriu, yra parodyta ir Suomija (Finlandija), kurią dabar užpuolė Sovietų Rusija.

SUBMARINŲ PAVOJINGUMAS.

Francuzų žinių agentūra Havas sako, kad pavojingiausias karo laivo priešas yra ne orlaivis, bet submarinas. Tai išvadą leidžia padaryti paskutinių metų juroje įvykė susirėmimai tarp karo laivų ir tarp laivų ir lėktuvų. Keli britų karo laivai Šiaurės juroje buvo užpuolti vokiečių lėktuvų, tačiau tie puolimai buvo nesėkmingi. Toje pačioje juroje daugiau kaip šimtas vokiečių bombanėšių puolė visą britų kreiserių eskadrą, tačiau vokiečių pastangos nuėjo niekais. Keturi vokiečių lėktuvai buvo numušti ir kiti buvo priversti pasitraukti. Vokiečių povandeninių laivų veikla, priešingai, yra sėkminga. Pažymėtina, kad vokiečių povandeniniai laivai pradėjo platesnę veiklą prieš prekybės laivus. Atrodą, kad vokiečių povandeniniai laivai yra susigrupavę Atlanto vandenynė. Baze jiems tarnauja arba didelis povandeninis, arba paprastas laivas. Dėl britų sarvučio "Royal Oak" nuskandinimo tenka pažymėti, kad jis, kaip atrodo, buvo paskandintas labai ypatingomis aplinkybėmis. Dėl labai menko regimumo vokiečių povandeninis laivas, kaip manoma, prisiartinio

PAALIDOTAS TEISEJAS.

Pierce Butler, Vyriausiojo Jungtinių Valstijų Teismo teisėjas, kuris šiomis dienomis buvo palaidotas. Jis buvo jau 73 metų amžiaus. Kitas jo vieton da nepaskirtas.

prie šarvučio pusiau išnėręs iš vandens, ir dėl to lengvai galėjo paleisti vieną ar dvi torpedas į britų karo laivą. Baltijos juroje, kur vokiečių laivai gali plaukioti vandens paviršiuje, buvo nuskandinti keli neitralių valstybių prekybės laivai. Daug prekybos laivų vokiečių naikintuvai sučiupo. Britų karo laivynas visose srityse veda smarkų karą su vokiečių povandeniniais laivais. Buvo gauta žinių, kad esama vokiečių povandeninių laivų Atlanto vandenyno vakarinėje dalyje. Taigi, britams savo veiklą teko išplėsti. Aną dieną britų admiralitetas pranešė apie tris britų vokiečių povandeninių laivų nuskandinimą. Visi tie laivai buvo vandenyno tipo. Dviejų povandeninių laivų igulų dalį britų karo laivai išgelbėjo ir paėmė ir nelaisvė. Neseniai Atlanto vandenyno pietinėje dalyje sučiuptas vokiečių laivas mėgino pro blokadą prasižveržti tokiomis priemonėmis, kokiomis sėkmingai pasinaudojo vokiečių laivas "Bremen" — jis buvo pradžys ir jo išvaizda buvo kiek pakeista. Be to, tas laivas buvo iškėlęs Švedijos vėliavą.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS IS LIETUVOS.

(Per Gen. Liet. Konsulatą.)

Kaunas. — Vyriausybės Igaliotiniui Vilniui ir kraštui paskirtas Kazys Bizauskas. Vilniuje gyvenimas įeina į normalias vėžes; gyventojai mato ir įvertina vyriausybės rupestį ir pastangas atstatyti kraštą, paleisti darbanu-tuosius veikti pramonės įmones. Nuo dabar kursuoja tik litai. Beverčiai lenkų žlotai išpirkti palengvintu kursu ir deponuoti Lietuvos Bankan, izdo sąskaiton. Vyriausybė per savivaldybes šelpia neturtinguosius ir organizuoja viešuosius darbus. Įmonės ir krautuvės, gavusios reikalingos medžiagos ir prekių iš Kauno, veikia normaliai, Sveikatos Departamentas pasiuntė kelis skrajojančius sanitarijos būrius su gydytojais ir sesutėmis, kurie vyksta iš kaimo į kaimą ir reikalingiems teikia medicinos pagalbą ir vaistus.

Kad greičiau išaiškinti, kas yra tikrieji gyventojai, ir atskirti nuo jų pabėgėlius bei buvusios Lenkijos valdininkus, atsiųstus iš Lenkijos gilumos, nuo 29 lapkričio d. nuolatiniams gyventojams pradės išdavinėti vidaus pasus.

Kaunas. — Iš Kauno ruošimasi perkelti į Vilnių "Lai-vėvės Varpa" ir įtaisyti jį Gedimino kalne.

Lietuvos ir SSSR santykių geri.

PAJIEŠKOJIMAI

Mecislovas Marcinauskas, Jono Marcinausko sunus, gimęs Chicagoje, pajieškau krikšto tėvelio MECISLOVO PALIUNO; mane tėvai išvežė į Lietuvą 2 metų senumo, mažą, 18 metų algal, dabar aš noriu sugrįžti į Ameriką ir man reikalingi dokumentai. Jį patį prašau atsiliepti, arba lūrie žinote kur M. Palinas randasi, malonėkite greitai pranešti jo adresą. Už pranešimą stengsiais kaip nors atsiliepti. Charles Shopis (0) 34 Liberty st., Ansonia, Conn.

Pajieškau Faliusio VERBUKIU-TES, po vyru Pulauskienės; iš Lietuvos Gelviskių vienkiemio, Zaslų valsčiaus, grįdėjęs Amerikoje į gyveno Dunkirk, N. Y. Malonėkite atsiskaiti, kurie žinot kur jį randasi, prašau praneškite, už ką tariu ačiū. Turu svarbų reikalą. (0) 4 Hancock st., Peabody, Mass.

Aš Darata Rugšteitūtė, po vyru Lenartavičienę, pajieškau brolių JULIAUS ir TAMO RUGŠTELIO. Jie paeina iš Vilniaus gubernijos. Kas pirmas praneš man tikrą jų adresą, atlyginsiu \$5.00. (0) D. Lenartavičienė R. R. 1, Box 203, West Frankfort, Ill.

Pajieškau brolių Baltramiejų, Simoną ir Valentiną Meldaus, kilusių iš Šilavoto parapijos, Pažarsčio kaimo. Taipgi prašau atsiliepti sesutei Magdalenai Kazlauskienė. Visi atvažiuos Amerikon prieš karą į gyvenon Pensilvanijos valstijoje. Jie patys arba kas nors iš jų geru draugu, žinančiu jų likimą, malonėkite man pranešti, busiu labai dėkinga, nes patį penguosiu grįžti į Suvienuytis Valstijas ir turu labai svarbių žinių iš Argentinos jiems pranešti. Mano adresas: Sra. Maria Meldazyte de Strakeitienė, Poste Restante, Correo Central, Buenos Aires, Argentina. (0)

Pajieškau savo vyro Juliusa Michuno, angliškai vadinasi Jack Michell. Jis prasišalino 1937 m. ir paliko mane su maža mergaite.

INKVIZICIJA. Parašė N. Gusev. Puiki naudinga knyga, aprašanti katalikų bažnyčios siautimas ir pradžios reformos. Su daugeliu puikių paveikslų. 215 pusl. \$1.00

MOTERIS IR SOCIALIZMAS. Parašė August Bebel, vertė V. K. R. Yra tai svarbiausia ir geriausia knyga lietuvių kalboje tame svarbiame klausime. Pustl. 429, 1915 m. \$2.00

PARSIDUODA NAMAS

Dviejų šeimynų, didelis yardas ir lotas, 2 garadžiai, yra vaisingų medžių. Labai rami ir graži vieta. Paroduoti pigiai. Galima matyt po 4 valakas kasdien. 97 Temple st., No. Abington, Mass.

Petronėlė Lamsargienė

Užlaikau visokias LIETUVISKAS GYDUOLES nuo visokių ligų. Kurie turite kokius nesveikumus, kreipkitės pas mane: duosiu gerą patarimą ir busit patenkinti. (50)

PET. LAMSARGIENE

1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau merginos tikslu apsisiveti, kuri mylėtų ramų, draugišką gyvenimą, nesenesnės 30 metų; esu pasiturintis vaikas, turiu pastovų darbą, prašau su pirmu laišku prisiųst savo fotografiją. Atsakysiu tik rimtų laišku. Paveikslą sugrąžinsiu atgal pareikalavus. Plačiau apie save paaiškinsiu laišku. (8)

J. S. A. L.

Sturgeon River Gold Mines,

Nezah, Ont., Canada.

Pajieškau apsisivedimui rimtos merginos arba našlės be šeimos nuo 27 iki 39 metų; aš esu vaikas, gerai atrodau, dirbu aukso mainose. Kuri mylėtų gražų rimtą gyvenimą, prašau atsiskaiti. Daugiau žinių klauskite laišku. J. J. K

Box 329, Geraldton, Ont., Canada.

Pajieškau apsisivedimui našlės; aš esu vaikas, 35 metų amžiaus. Prašau prisijusti su pirmu laišku savo paveikslą. J. O. (0)

207 Ontario st., West

Montreal, Canada.

Pajieškau apsisivedimui našlės; aš esu vaikas, 35 metų amžiaus. Prašau prisijusti su pirmu laišku savo paveikslą. J. O. (0)

207 Ontario st., West

Montreal, Canada.

Pajieškau apsisivedimui našlės; aš esu vaikas, 35 metų amžiaus. Prašau prisijusti su pirmu laišku savo paveikslą. J. O. (0)

207 Ontario st., West

Montreal, Canada.

TRUMPA SUOMIŲ TAUTOS ISTORIJOS SUTRAUKA

Dabar, kai Maskvos barbarai užpuolė ramią ir beveik beginklę suomių tautą, tai ne pro šalį bus susipažinti su tos tautos istorija. Tai gi nupiešim, ja nors trumpais bruožais.

Suomių tauta yra mongolų kilmės. Istorija sako suomių gyvenus 7-tam šimtmetyje apie Volgą. Naujų atėjusių spaudžiami, suoliai traukėsi į vakarų šiaurę, iki pasiekė Baltijos pajurio ir apsisotojo tarp Suomijos ir Botnijos įlankų, kur jie gyvena ir dabar. Tai pačiai rasei priklauso ir lapai arba laplandai, kurie gyvena Suomijos ir Norvegijos šiaurėje. Sakoma, kad ir vengrai esą suomių atskala.

Dvylikim šimtmetyje švedai pradėjo prieš suomių kryžiaus karą, norėdami įbrukti jiems krikščionybę. Pirmutinį užpuolimą švedijos krikščionys padarė ant suomių 1157 metais. Jį vedė Upsalos vyskupas Henrik. Suoliai narsiai gynėsi ir užpuoliku vadas vyskupas Henrik šioj ekspedicijoje tapo užmuštas. Bet krikščionių užpuolimai nesiliovė. Kryžiaus karas tęsėsi per 100 metų su viršum, butent, nuo 1157 iki 1293 metų. Suoliai buvo sumušti ir su krikščionimi.

Kaip Lietuvon su krikščionybė atėjo lenkų kunigai ir jų kalba, taip Suomijon su krikščionybė atėjo švedų dvasiški, atsinešdami savo kalbą ir papročius.

Per 500 metų suomių tauta išbuvo švedijos sosto globoj. Švedų karalius Gustavas I, kuris išvyo iš savo šalies Romos popiežiaus kunigus ir įvedė reformaciją, reformavo ir Suomijos bažnyčią, įvesdamas tenai liuteronų tikybą. Nuo 1528 metų liuteronizmas yra jau oficialioji suomių tautos tikyba.

Švedų karalius Jonas III paskyrė Suomijai didį kunigaikštį, ir nuo to laiko Suomija pradėjo vadintis didžiąja kunigaikštija. Nors ji buvo vis dar švedijos globoje, tačiau turėjo plačią autonomiją ir konstitucinę valdžią. Švedų aukštesnė kultūra vis dėl to darė didelį įtaką. Pavyzdžiui, suomių kalba pasiliko tik valstiečių kalba; inteligentija gi ir šiaip visi miesčionys Suomijoje pradėjo kalbėti švedų, kaip Lietuvos švedai, kaip Lietuvos švedai.

KUR DINGO TEISEJAS?

Tulas laikas atgal dingo be jokios žinios New Yorko valstijos Vyriausiojo Tribunolo teisėjas Carter. Jo žmona dabar sužinojo, kad tą naktį, kuomet jis dingo, jo buta Broadway aktorės June Brice kambarį. Čia yra parodytas tos aktorės atvaizdas. Dabar ji surasta Long Islando ligoninėje ir bus kaminatinėjama, ką ji tą naktį su teisėju Carteriu darė ir kur jis dingo.

suomenė lenkiškai.

Kai Rusijos carai pradėjo laužtis prie Baltijos pajurio, tarp švedų ir rusų prasidėjo karai. Suomija tada virto kovų arena. Pagaliau 1809 metais buvo pasirašyta taikos sutartis, kuria švedai užleido Didžiąją Suomijos Kunigaikštiją su Alandų salomis rusams. Imdamas Suomiją savo globon, caras Aleksandras I garantavo gerbiąs jos autonomiją konstituciją ir tikybos laisvę. Šią garantiją Suomijai pakartodavo ir visi vėlesni carai, neišskiriant nei Mikalojaus Paskutiniojo.

Vėliau betgi Mikalojaus valdžia pradėjo Suomijos laisvę varžyti. 1899 metų manifestu caras atėmė Suomijos seimui teisę spresti tuos reikalus, kurie riša Suomiją su Rusija. Žinomas rusintojas Plevė pradėjo Suomijai rusinimo politiką. Į Suomijos senatą ir kitas aukštesnes valstybes įstaug buvo įvesta rusų kalba. Pagaliau, caro paskirtas Suomijai general-gubernatorius Bobrikovas (1903 metais) pasidarė tikruoju Suomijos diktatoriumi, ėmė cmaugti spaudos ir susirinkimų laisvę, areštuoti ir tremti žymesnius opozicijos vadus. Užtai 1904 metais jis buvo užmuštas. Jo vieton buvo paskirtas kunigaikštis Obolenskis. Bet šis pateko stačiai į karštą vandeni. Nes 1905 metais Rusijoje jau kilo prieš caro valdžią revoliucija, buvo apskelbtas generalinis streikas, prie kurio tuojaus prisidėjo ir Helsingforsas (dabar Helsinkio) darbininkai. Ir visos caro bernų represijos, vykdytos Suomijoje per aštuonerius metus, buvo nušluotos į kelias dienas. Nuvykusi pas Obolenskį revoliucionierių delegacija pastatė jam ultimatumą, kad tuojaus būtų atšaukti visi caro valdžios įstatai ir sušauktas Suomijos seimas. Nusigandęs Obolenskis išpildė viską. Ir 1906 metais Suomijoje vėl pradėjo veikti seimas.

Budami revoliucinio nusistatymo, suoliai žiūrėjo į caro valdžią su neapykanta. Todėl kai 1914 metais tarp Rusijos ir Vokietijos kilo karas, suoliai, kaip ir kiti Rusijos revoliucionieriai, simpatizavo Vokietijai ir troško, kad carizmas būtų umuštas.

Kai 1917 metų pavasarį caro sostas sugriuvo, Suomija tuojaus apsisukė nepriklausoma respublika, kurią greitai laiku pripažino beveik visos Europos valstybės, o 1918 metų 9 sausio d. ir Sovietų Sąjunga pripažino Suomijos nepriklausomybę. Bet bolševikai tuojaus pradėjo nepriklausomos respublikos valdžią griauti. Suomijoje prasidėjo vidaus karas. Tuomet įsikūvo Vokietija. Bolševikai buvo sumušti ir 1918 metų balandžio pabaigoj išvyti Rucijon.

Pagaliam, 1920 metų 14 spalį Dorpatė tarp Sovietų Sąjungos ir Suomijos buvo pasirašyta taikos sutartis ir Sovietų valdžia formaliai pripažino nepriklausomą Suomijos respubliką.

Kadangi komunistai nestojo varę savo darbą prieš Suomijos nepriklausomybę, tai prieš juos kilo labai aštri reakcija. Po visą šalį paplito taip vadinamas "lapujiečių" judėjimas (prasidėjęs Lapua apylinkėse), kurio tikslas buvo apvalyti suomių tautą nuo komunistų. Šitas judėjimas buvo toks stiprus, kad 1930

metais privertė pasitraukti Kallio vyriausybę ir paleisti seimą, kuriame buvo komunistų atstovų. Buvo paskelbti kiti seimo rinkimai, kuriuose komunistai jau nebegalėjo dalyvauti. Per rinkimų vajų šimtai komunistų buvo areštuoti, jų laikraščiai uždrausti ir komunistų partija uždaryta. Žmonių užimas prieš komunistus buvo taip pakilęs, kad jų vadai buvo gaudomi ir mušami; todėl daug jų turėjo bėgti, vieni į Sovietus, kiti Švedijon. Socialdemokratams ir liberalams, kurie kritikavo tokias kovos priemones, buvo grumojama tuo pačiu. Desinieji buvo pagrobę net Suomijos prezidentą Stalbergą kaip "bolševikų užtaręją" ir norėjo išgabenti jį Rusijon, bet jam pavyko pasprukti.

Apsidirbę su komunistais, lapujiečiai pradėjo eiti ir toliau. Jie paskelbė savo tikslu išnaikinti Suomijoj ir socializmą, pakeisti respublikos konstituciją ir apskelbti fašistinę diktatūrą. Prasidėjo užpuolimai ant darbininkų unijų ir socialistų susirinkimų, buvo suriauta bei sudeginta keletas salų.

Lapujiečių šėlimas pasiekė tokio laipsnio, kad valdžia, kuri buvo pastatyta au jų pačių pritarimu, turėjo pradėti prieš juos kovą. Provincijų gubernatoriams buvo įsakyta slopinti lapujiečių judėjimą. Lapujiečiai uomet pareikalavo, kad valdžia tuojaus rezignuotų, o kai ji nepaklausė, tai jie umobilizavo 4,000 savisių Mantsalos miestely, apie 40 mylių nuo Helsinkio, ir pradėjo ruošti žygiuot prieš ostinę. Tai buvo 1932 metų pavasarij.

Bet valdžia sutraukė armiją ir pasiruošė fašistų užpuolimui. Nenorėdamas kraujo praliejimo, ji pati jų nepuolė. Lapujiečiai pastovėjo kelias dienas, ir pradėjo kriksti. Tuomet valdžia suėmė jų vadus, o likusius išskrikdė. Vėliau teismas pasmerkė 52 šio judėjimo vadus sunkių darbų kalėjimui.

Po šito šumo Suomijoje pradėjo stiprėti demokratijos dvasia. Pavyzdžiui, 1930 metais į seimą buvo išrinkta 36 socialdemokratų, o 1936 metais socialdemokratų laimėjo jau 83 vietas seime.

Socialdemokratai, kurie vadovauja visoms darbininkų unijoms ir ko-operatyvams, dabar stipriausia Suomijoje partija. Šią faktą geriausia parodo dabartinio seimo sąstatas. Štai jis:

Socialdemokratų—83
Agrarų—53
Švedų partijos—21
Unijistų—20
Patriotų grupės (fašistų)—14
Progresistų—7
Mažumiečių—1
Liaudininkų—1

Suomijos plotas yra gana didelis, bet kraštas žemės ukiui netikęs, labai daug žerų ir uolienu, dirbamos žemės tėra nepilni 7 nuomčiai, todėl javų mažai sėama ir duona tenka pirktis kitur. Bet Suomija labai turtinga miškais, kurie ir duoda jai neblogą pajamų šaltinį. Gyventojų Suomija turi tik apie 3,600,000. Jos paviršiaus susidėda iš apie 3,600 vyrų ir iš apie 40,000 moterų. Kaip rami ir taikaus tauta, ji kariauti su koku nesitikėjo ir todėl neigė laivą. Kariškų orlaivių ji beveik neturi.

Suomiu tautos kultūra yra kukli, bet gana aukšta. Ji turi apie 10,000 pradžios

Turėjo Eit 125 Mylias Pėksčia.

Čia matome Amerikos šokikės Dolores Laurell atvaizdą. Lenkijoje ją užklupo karas ir ji sakosi turėjusi eiti 125 mylias pėksčia iki sienos, kol gavusi traukinį. Ejusi naktimis, o dienomis miegojusi, nes eiti šviesoj būtų pavojinga.

mokyklų ir 3 universitetus. Beraščių žmonių Suomijoje beveik nėra, nes jie nesudaro nei vieno nuošimčio, tuo tarpu kai Sovietų Sąjungoje beraščių skaitoma apie 90 nuošimčių.

Kai dabar Maskvos propagandos gramofonai triubija visam pasauliui, kad Suomiją valdo "viešpataujancioji klasė," tai aukščiausi paduotas Suomijos seimo sąstatas parodo, kad toji "klase" susidėda iš visų gyventojų sluoksnių, ir daugiausia iš darbo žmonių, socialistų.

Didelių kapitalistų Suomijoje beveik nėra, nes kuone visa šalies pramonė ir prekyba yra ko-operatyvų rankose, o ko-operatyvus valdo darbininkai. Ko-operatyvų Suomijoje dabartinio laiku yra apie 6,000, kuriems priklauso apie 1,000,000 narių.

Santikiai tarp Suomijos ir Sovietų Rusijos pagedo 1930 metais, kuomet visuomenė tenai sukilo prieš komunistus. Maskva tuomet nusiuntė Suomijai aštrų protestą dėl komunistų per-

TURĖJO "TIK" 7 VYRUS.

Čia parodyta Virginia Cogswell, žinoma kaip "Georgia Peach," kuri buvo susidėjusi su Amerikos nacių lyderiu Fritz Kuhn, dabar jau nuteistu kalėjimui už vagystes. Jo bylos metu New Yorke ir ji buvo pasaukta kaip liudininkė. Paklausta, ar tai tiesa, kad ji yra 9 kartus tekėjusi, ji atsakė turėjusi tik 7 vyrus.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokyti Kalbą
SUTAIŠĖ DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie
MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION
KAINA \$1.00.
DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ.

PROTESTUOKIME DĖL SUOMIJS MOTERŲ IR KUDIKIŲ ŽUDYMO.

Iki šiol "Keleivis" simpatizavo Sovietų Rusijai. Aš taipgi užtardavau tą šalį, nes manydavau, kad ji tikrai darbininkų šalis, priešinga karui ir fašizmui, nenori nieko nuskriausti ir stengiasi palaikyti taiką pasauly.

Bet aš pradėjau apie tai abejoti, kada Sovietų valdžia susidėjo su Vokietijos fašistais ir užpuolė nelaimingą Lenkiją, su karia ji buvo neseniai da pasirašius nepuolimo sutartį.

Dabar pasirodė da blogesnių dalykų. Sovietų valdžia užpuolė ant mažutės Suomijos, užpuolė nei karo nepasiekus, arčiau negu Hitleris padarė su Lenkija. Telegramos praneša, kad rurali apnyko žudyti ramią suomių tautelę iš visų pusių ir visomis savo militarizmo spēkomis: nuo sausžemio raudonoji armija su savo tankais žudo Suomijos darbininkus, nuo vandens raudonieji laivai bombarduoja suomių pajurio miestus, o iš oro Stalino orlaiviai mėto pragariškas bombas į miestus.

Nuo sausžemio ir nuo vandens kuringi Suomijos darbininkai užpuolikus atmuša. Pirmą dieną jie nuskandino didelį rusų karo laivą su 600 bolševikų, kurie bombardavo Suomijos miestą, o ant sausžemio sudaužė arba paėmė nelaisvėn 34 bolševikų tankus ir suėmė visą Stalino "skraidomąją armiją," kuri buvo nusileidusi iš orlaivių Suomijos šiaurėje. Kaip dabar išrodo, tai mažutė suomių tautelė galėtų lengvai apsiginti ir užpuolikus sumušti, jeigu ne orlaiviai.

Bet Rusijos orlaiviai yra baisiausia žudymo priemonė, prieš kurią Suomijos žmonės neturi kuo gintis. Tiesia, pirmą užpuolimo dieną Suomijos sostinėje jie numušė 16 raudonųjų bombų žemėn, bet Rusija turėtų orlaivių daug ir jie dabar naikina visą šalį. Baisiausia yra tas, kad bolševikai mėto į miestus uždegamasias bombas. Tos bombos sprogdamos sėja degančią siurą ir uždega miestus. Todėl miestai ir miesteliai nuo tų bombų liepsnoja, ugnis naikina darbininkų namelius ir visą jų mantą.

Amerikos žinių agentūra "Associated Press" praneša iš Helsinkio, kad 1 gruodžio popietį bolševikų lėktuvai kelis kartus bombardavo Helsinkio darbininkų distriktą, užmušdami daugiau kaip 30 moterų ir kudių, o sužeistųjų skaičius da nebuvęs žinomas. Tuo pačiu laiku viena bolševikų bomba pataikė į dirbtuvę. Keliolika darbininkų buvo užmušta ir keliasdešimts sužeista, o visi kiti pasiliko be darbo, nes dirbtuvė stardyta.

Bet baisiausias likimas yra

Suomijos darbininkų moterų. Pradėjus bolševikams bombarduoti ir deginti miestus, šimtai moterų su savo vaikučiais bėgo į miškus. Pamatę bėgančių žmonių šiles, bolševikų orlaiviai nusileido žemyn ir pradėjo laudyti juos iš kulkasvaizų. Reginys buvęs stačiai pasibaisėtinas. Suterorizuotos motinos glaudė kudikius prie savęs, stengdamosis uždegti juos savo kunais, ir kartu su jais žuvo nuo žmogžudiškų bolševikų kulku.

Šimtai motinų, kurios da išliko gyvos nuo užpuoliku, dabar miršta miškuose su savo kudikiiais nuo bado ir šalčio, nes Suomijoje dabar užėjo dideli šalčiai ir gilus niėgas. Radijas pereitą savaitę skelbė, kad pakelėse žulį daug sušalusių moterų su mažais vaikais.

Tai yra pasibaisėtinas barbariškumas, prieš kurį negalima tylėti. Prieš jį turėtų protestuoti viso pasaulio moterys. Prieš jį turėtų išnešti protestą ir Amerikos lietuvių moterų sąjunga, kuri neseniai turėjo Brooklyne suvažiavimą.

Protestuoti prieš šitą barbariškumą reikia juo labiau, kad jis atliekamas "Rusijos darbininkų vardu" ir užtraukia ant Rusijos darbo žmonių kruviną dėmę, tuo tarpu kai Rusijos darbininkai nieko apie tai nežino. Kruvinąjo Stalino valdžia, išžudžiusi visus revoliucijos vadus ir nuvariusi po žeme tukstancius Rusijos darbininkų, dabar skerdžia Suomijos darbininkus, bet Rusijos žmonės to nežino. Jiems skelbiama, kad Suomijos "buržuazija, gavusi įsakymą iš užsienio kapitalistų užpulti Sovietus, norėjusi pradėti prieš Sovietus karą ir jau pradėjusi šaudyti į Sovietų kareivius, bet raudonarmiečiai ją užpuolimą atmuše." Dabar Suomijoje viskas esą "tvarkoj." Darbininkai tenai nuvertė buržuaziją ir pastatė savo valdžią, prielankią Sovietams, todėl Sovietai padeda jai tvarką atstatyti ir rojų įvykinti.

Niekas Rusijoje nežino, kad Stalino įsakymu Sovietų orlaiviai mėto uždegamasias bombas į Suomijos miestus, žudydami netik Suomijos darbininkus, bet beginkles jų moteris ir vaikučius.

Moterys, protestuokime prieš šitą kruviną barbariškumą! L. K. Baronaitė.

KAIP TAPTI SUIVENYTU VALSTIJŲ PILIEČIU?

Aiškiai išgulyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbosa. Antra peržiūrėta ir pagerinta laida. Kaina 25c

DR. MARGERIS

Gydytojas ir Chirurgas

Valandos: nuo 10 ryto iki 2 p. p. ir nuo 6 iki 8:30 vakaro. Sventadieniai: 10 iki 12 diena.

3325 So. Halsted Street CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 8483

SVEIKATA

TAI DIDELES SVARBOS VEIKALAS KIEKVIENAM ŽMOGUI.

Toje knygoje yra pamatinės žinios iš Anatomijos, Fiziologijos ir Hygienos.

Kas skaitys tą knygą, tas sužinos apie savo kūno mechanizmą ir tokių dalykų, kokių pirma nežinojo.

Knyga labai puikiai iliustruota, taip kad kiekvienas aiškiai gali suprasti ir matyti savo kūno organus paveiksluose.

Knyga 340 puslapių, gražiai audimu apdaryta. Kaina \$2.50

KELEIVIS
253 Broadway
So. Boston, Mass.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

KAIP DABAR ATRODO SUVALKŲ KRAŠTO KAIMAS.

Nerasim niekur tiek skurdo, vargų ir rūpesčių, kiek jų šiandien yra kaimuose ties Seinais, Punksu, Krasnopolu, ties Suvalkais.

Čia dar bemaž visur lietuvių gyvenamos vietos, tačiau visur lietuvių iki šiol antros eilės pilietis, be teisės lietuviškumo dvasiojauklėti savo vaikus, valdantiųjų skriaudžiamas ir net persekiojamas, jei save laiko tikru lietuviu patrijotu. Čia visur lietuviškas kraštovaizdis ir Lietuvos žemės, vakarinė Suvalkijos dalis, tačiau niekur nebuvo taip juodinas ir tertišmas Lietuvos vardas, juokiamasi iš lietuvių tautos, kaip sulenkėjusios parapilose prie Beržininkų, prie Vyžainio ir Pilyavo. Šiaurinės gairės, kurios atskyrė Suvalkiją į dvi dalis, per du šimtmečius saugojo, kad lietuviškumas tik neturėtų įtakos lenkamis priklausančiose srityse, kurios užmirštos, net nematytos šviesesnės vilties.

Ne visur žemė čia bloga. Jei vietomis pietuose yra lengvų žemių, smėlėtų dirvų, vienas kitas ruožas eina sunkesnės žemės, neblogesnės kaip kaimuose tarp Kalvarijos ir Liudvinavo. Daug kur laukai banguoja didesniais ir mažesniais kalneliais, tačiau žmonės čia kalnais nesiskundžia, nes daug kur ir ant kalnų auga geri rugiai ir vėslūs vasariojus. Didėsniai ir mažesni miškeliai slysta iš šiaurinių aukštumų į pietus, kur baigiasi tamsiomis ir dešimties kilometrų besitęsiančiomis Augustavo giriomis. Šimtai ežerų išsimačė tarp Augustavo ir Suvalkų, tarp Krasnopolio ir Gibų, o gausūs plentai, vietomis tiesūs, tarytum įtempti styga ražo skersai ir išilgai kraštą, nereikalingą ilgų ir kreivų viškelėlių.

Visur ar tai būtų smėlėtų dirvų plotai, ar juodžemių padengti laukai, sodybos senę ir persenę, lužę ir aplūžę, skurę ir suskure. Niekur čia nėra erdvesnių trobesių. Žemės ukių statyba visur primena baudžiavos panaikinimo metus, kad žmonių reikalavimai buvo nepalyginti mažesni, negu dabar, ir kada jų trobų erdvumų niekas nesiskundė. Tačiau aš perėjau kaimus tarp Seinų ir Punksu, tarp Gibų ir Krasnopolio, iš kalbėjau si dešimties valstiečių apie jų vargą gyvenimą ir niekad nesibaigiantį skurdą, ir nei vienas valstietis net puse lupų neužsiminė, kad jų trobesiai yra neerdvūs, o visi tik skundėsi, jog gyvena vietomis miškuose, tačiau nepajėgia atsisakyti jau griuvančių trobesių.

Vadinasi, septynių dešimčių metų po baudžiavos panaikinimo, kada čia daug kur išdygo šitie kaimai, buvo per maža pakelti ukių produktingumą. Klotimai ir dabar dar neramstomi kugiais, tvartuose net per daug vietos raguočiams, o mažutė klėtėlė visada tinka ne tik javams ir kitokiam turtui sutalpinti, bet dar ir dviem—trimis žmonėms miegoti.

—Mes žengiamo atgal,—tikino mane dievažindamasis vienas valstietis ties Punksu.—Aš nejuokauju ir neperdedu. Prieš Did. karą iš vieno pasėto rugių centnerio užaugdavo 8-10 centnerių, o dabar 4-5. Aš nejuokauju...

Ir labai patikėtina, kad tais žmogus nejuokauja. Jo žemė yra gera, bet argi nerešiamoj žemėj verta tikėtis geresnio derliaus. O iš ko tas žmogus gali žemę tręšti, jei net mėslo turi mažiau, kaip prieš kelerius metus. Kąžkada tvartai būvę neblogi, bet 1932 m. vienas galas ėmęs ir sugriuvęs. Dabar jis kiauless ir ašis laiko dar antram tvarto gale, o arkliai ir karvės stovi klotime, kur mėslos visada prastas. Dar būtų pusė bėdos, jei lengviau būtų prieinamos trąšos. Vis tik ir tuo atveju šito ukių našumą būtų sunku pakelti, nes labai retai kišenę atsi-randa laivas zlotas, už kurį būtų galima nusipirkti trąšų.

Panašių nusiskundimų čia galima apščiui pririnkti. Ukininkai masiškai skundžiasi, kad jokios pažangos nėra žemės uky, kuriuo nė kiek nesirūpino vyriausybė.

Karas prasidėjo tuo laiku, kada daug vasariojus, visi daržai ir bulvės buvo laukuose. Mobilizacija išslavė iš kaimų vyrus ir arklius, buvo rekvizuota iš kiekvieno ukininko po 1-2 karves. Yra kaimų, iš kurių mobilizuota net iki 30-40 vyrų. Laukų darbams kaimuose neliko nė vyrų, nei gyvulių.

Dabar jau šitas kraštas spėjo pereiti iš rankų į rankas, karo audros aprimo, o vokiečiai okupacinė valdžia labai boja valstiečių reikalų. Tačiau dar nedaug vyrų sugrįžo iš žlugusios lenkų kariuomenės, negrąžinami arkliai, ir todėl nėra galimi bent pavėluotai apdirbti laukai. Tiesa, kada eini per tuos laukus plentais ir keliais, visur matai prie namų krušančius žmones. Jie skuba nusikasti bent bulves, nusiminti nuo laukų darbus, tačiau jau užmiršę rugių sėją.

Viename kaime aš buvau užsispyręs gauti valgyti, tačiau, deja, visame kaime neatsirado bryzo lašinių, puodelio pieno. Valstiečiai labai apgailestavo, kad jie dar turi pakankamai tik duonos, ruginių miltų, bulvių, daržovių ir aliejaus, kurio prispaudė iš sėmenų, pasibai-gus karui. Tačiau esą ir sriuba, išvirta be druskos, reikia įprasti valgyti.

Vis tik čia valstiečiai yra laimingesni, negu kitose Lenkijos vietose. Nes karas tik iš tolo palietė šitą kraštą.

Lenkijos tragedija, apie kurią daug kur kaimuose žmonės sužinojo tik iš ma-nė, nenuludino čia žmonių. Jie pakankamą duoklę sudėjo Lenkijai, kuri niekad nebandė jiems pakeisti tėvy-nės, todėl ir jos likimas, su kuriuo jie tapriai buvo su-rišti, atrodo jiems svetimas. Vis tik tada, kai lenkų kariuomenė iš čia buvo išstum-ta, ir kraštas liko be kareivių, džiaugsmo drugys buvo nukrėtę žmonės: vienur-kit tur susiorganizavo savival-dybės, į Lietuvą plaukė prašymai pasiimti šitą kraštą ir jo lietuvius. Tačiau, deja, li-kimas jiems buvo nepalan-kiškas, nors dar iki šiol nenus-toja vilties, kad greit sugrįš į Lietuvą, kaip jau grįžo Vil-nija.

NAMŲ DAKTARAS.

Parašė daktaras A. J. Karalius. Ši nauja knyga užpildyta vien-receptais, aiškiausi nurodymai koki-us vaistus dėl kokios ligos naudoti. Ver-ta šita knyga įsigyti visiems, nes Na-mų Daktaras yra vienas iš reikalin-giausių knygų kiekvienam lietuviui. Įsigykite tuoj. Didelė knyga, apie 300 puslapių. Kaina \$1.50. Audeklo viršelėlis \$2.50.

PRAMONĖS ĮMONĖSE BUS RENKAMI DARBININKŲ SENIUNAI.

Lietuvos vidaus reikalų ministerija išsiuntinėjo ap-linkraštį darbo inspektori-ams, kuriame sakoma, kad sėkmingesniais darbo ir socialės apsaugos įstaty-mų vykdymui, vidaus reika-lų ministeriui pritarus, įmo-nėse renkami darbininkų seniunai.

Seniunas ir jo pavaduoto-jas bus renkami kiekvieno-je didesnėje pramonės įmo-nėje.

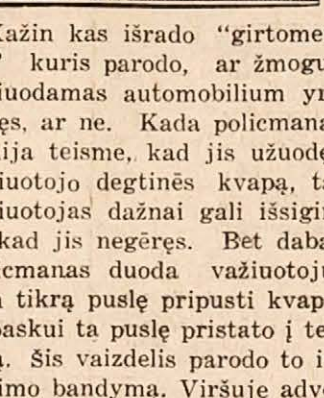
Seniunai renkami taip: į-monės darbininkai, atvykus į įmonę darbo inspektoriui ir Darbo rūmų atstovui, iš savo tarpo išrenka kandida-tus į seniunus ir jų pava-duotojus. Iš darbininkų rin-ktų kandidatų Darbo rūmai jau skirte skirs seniuną ir jo pavaduotoją.

Seniunas bus tarpininku tarp savo įmonės darbinin-kų ir darbdavio arba Darbo rūmų bei darbo inspektori-ams. Seniunas galės per-duoti darbdaviui arba dar-ba apsaugos įstaigoms darbininkų individualius arba kolektyvinius reikalavimus, painformuoti ir tt.

Seniunų ar jo pavaduoto-jų gali būti paskirtas bet ku-ris darbininkas, sukakęs ne mažiau kaip 24 metus am-žiaus, nebaustas teismo nei administracijos organų už kriminalinius nusikaltimus ir nepriklausęs priešvalsty-binei organizacijai.

Vidaus reikalų ministeri-joje jau sudaromi įmonių sąrašai, kuriose darbinin-kų seniunai ir jų pavaduo-tojai turės būti išrinkti—pa-skirti.

BANDO MOKSLINĮ ĮSRADIMĄ.

Kazin kas išrado "girtomet-rą," kuris parodo, ar žmogus važiuodamas automobilium yra gėres, ar ne. Kada policmanas liudija teisme, kad jis užduodęs važiuotojui degtinės kvapą, tai važiuotojas dažnai gali išsigin-ti, kad jis negėres. Bet dabar policmanas duoda važiuotojui tam tikrą puslę pripustai kvapo, ir paskui ta puslę pristato į tei-smą. Šis vaizdelis parodo to iš-radimo bandymą. Viršuje advoka-tas R. Kaplan iš Gary, Ind., geria degtinę. Išmover keturias porcijas įsiai pripūtę ta puslę, ir policijos ekspertai pripažino, kad jis jau nebegalėjo saugiai automobilium važiuoti. India-nos valstijoje tokias pusles poli-cija jau vartoja.

Paskutinis Lenkų Vadas Pasiduoda Priešui.

Ši nuotrauka parodo pasiduodant vokiečiams paskutinį lenkų armijos vadą, generolą Izdebskį, kuris stovi be kepurės. Jis vadovavo Lenkijos pietų armijai.

KAIP AITVARAS IŠ STEBULS IŠNĖSĖ VIENGUNGIO 6000 LITŲ.

Leckava, (Mažeikių aps.).—Vienas 40 ha ukių vien-turtis sunus taupiai gyven-damas sutalpė 6000 lt., ku-riuos laikė vienam Mažeikių banke ir ruošėsi vesti žmo-ną, tik negalėjo susirasti tinkamos. Per radiją išgir-dęs, kad vokiečiai smarkiai puola lenkus, susirūpino sa-vo sutaupomis, nes karui užėjus bankas visų gali ir nebeišduoti. Juk tokių įvy-kių buvo ir per D. Karą. To-dėl nieko nelaukdamas nuy-ko bankan ir išėmęs visus 6000 litų parsivežė namo. Tačiau namuose irgi nesau-gu, nes gali užpulti plėšikai ar panašiai. Vieną rytą eida-mas pro jaują pamatė po pastogę senų sulūžusių ratų smaluotą stebulę, kurioje sumanė paslėpti savo sutaup-as. Suvyniojęs į skudurą i-kišo į stebulę ir padėjo tarp senų baldų, manydamas, kad čia busianti saugiausia vieta ir jam vienam nežino-ma. Deja, atsitiko kitaip.

Po keleto naktų vieną rytmetį, eidamas pro pasto-gę, norėjo patikrinti savo paslėptas sutaupas, tačiau stebulės jau neberado. Tik eidamas taku rado skudurą, kuriame buvo suvyniojęs pi-nigų, o po kurio laiko ka-napėse rado pametą ir pa-čią stebulę, o pinigų — nė pėdsako! Dabar ši nelaimin-go viengungio istorija vie-niems sudaro juoką, o ki-tiems įvairių kalbų.

Reikia pažymėti, kad pe-reitais metais netolimą šio nelaimingo viengungio, jo kaimynas ant gyvenamo namo lubų panašiai paslė-pęs laikė 2700 litų, kuriuos "aitvaras" irgi nunešė.

PAŽANGUS SAVAITRASTIS ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

J. U. S. A. metams kainuoja \$1.50. Pažinkite Pietų Amerikos lietuvių gyvenimą, išsirašydami "Argentinos Lietuvių Balsą." Adresas: "A. L. BALSAS" Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.

LIETUVOS PILIEČIAI BUVO ĮSTOJĘ Į LENKŲ ARMIJĄ.

Vienas internutuojų Lie-tuvoje lenkų kareivių—Al-fonsas Stemkauskis, kauniš-kis — padavė pareiškimą, kad jis esąs Lietuvos pilietis ir prašė jį paleisti iš stovyk-lės.

Paaikėjo, kad jis ištikru-jų yra Lietuvos pilietis, bu-vęs studentas, tarnavęs Kau-no miesto savivaldybėje ir į svetimą kariuomenę įsto-jo be Krašto apsaugos mini-sterijos leidimo.

Stemkauskas iš stovyklos buvo perkeltas į kalėjimą ir jam iškelta byla pagal kari-nės prievoles įstatymą 212 str. Eina tardymas.

MIRĖ 122 METŲ JONIŠKIETIS.

Joniškio mieste mirė se-niausias žmogus — Juozas Tubys. Jis buvo seniausias ne tikait Joniškio mieste, bet ir valsčiuje. Juozas Tubys mirė išgyvenęs 122 metus. Šis senelis rusų kariuomenėj išstarnavo 25 metus. Jis pa-pasakojo, kad jau buvęs apie 15 metų per pirmąjį (1831 m.) sukilimą, kuria-me net dalyvavęs, ir kaip uolus lietuvių šalininkas, buvęs paimtas į rekrutus, tu-rėdamas 18 metų, kur ir iš-tarnavęs 25 metus, dalyva-vęs Sevastopolio kare. Šis senelis, mirdamas, kiek yra žinoma, paliko kitą Joniškį senuką apie 115 metų.

SIENINIAI KALENDORIAI 1940 METAMS.

Užlaikau daug visokių rusų ir vi-sokia kaina Sienujų Kalendarų. Biz-nieriams padarome su jų apgarsini-mais ir pigiai. Kurie norėtų parda-vinėti pavieniais arba norint agen-tauti, geros išlygos. Turime ir Da-rius-Girėno Kalendarų su jų aero-planu. Prisiunčiame į namus kas rei-kalauja. Vienas 25c.—5 už \$1.

Z. GILEVICIUS 73 Hartford Ave. NEW BRITAIN, CONN.

RYMAS, Romanas. Ta knyga yra vorsta į visas kalbas, todėl kad yra gražiai aprašyta apie Rymą. Lietu-viskas vertimas yra lengvas ir gra-zus. Chicago, Ill. 1909, pusl. 432. Druktai apdaryta \$2.50

PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI SVIES-TIS. JUS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Svietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Moks-lo, Literatūros ir Visuomenės Mėnesinis Iliustruotas Žur-nalas KULTURA.

"KULTURA" REDAGUOJA PASIŽYMEJĘ MOKSLI-NINKAI. Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos rašyto-jai, veikėjai, todėl "Kultūros" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą "KULTURĄ" arba IŠSIRA-SYKITE JĮ PATYS. "KULTUROJ" rasite daug raštų, ku-rie įdomūs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas laiks nuo laiko duoda pil-nai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi. Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusmečiui — 8 litai. Amerikoje: Metams \$4; Pusei metų \$2. Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA"

ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

Kaip Bus Tvarko-mi Žemės Ukio Rei-kalai Vilniuj.

Lietuvos žemės ukio mi-nisterija jau steigia Vilniaus kraštė savo departamentų šakas.

Svarbiausis darbas bus žemės reforma, nes reiks perimti dvarininkų paliktus dvarus, paskirti likvidato-rius ir paruošti žemės refor-mos planą pagal naują įsta-ymą, kuris dabar svarstoma Ministerių Taryboje. Naujas žemės reformos įsta-tymas numatoma išleisti, kai bus nustatytas Vilniaus kraštė esamas žemės fondas.

Toliau seks žemės nusau-sinimo darbai ir miškų su-tvarkymas.

Miškų departamentas pe-rims visas Vilniaus kraštė esamas urėdijas, sustabdys dabar vykdomą miškų nai-kinimą ir, jei reikės suorga-nizuos miško medžiagos ga-mybos darbus. Be to, ten skubotai bus organizuoja-mas Vilniaus miesto aprupi-nimas kuru.

Veterinarijos departamen-to Vilniuje įsteigta įstaiga su keliais veterinarijos gy-dytojais tyrinėti suriomis li-gomis daugiausią serga Vil-niaus krašto gyvuliai. Kol Vilniaus krašto gyvulių sveikata nebus išstirta, iki tol ir per buvusią administraci-jos liniją bus varžomas žmo-nių ir gyvulių judėjimas. Mat, Vilniaus kraštė smar-kiai siautę gyvulių snukio ir nagų liga, kuri buvo pasirei-škusi ir okupuotame Vil-niaus kraštė. Todėl dabar veterinarijos departamentas imsis energingų priemonių nustatyti, ar tos ligos dar esama Vilniaus kraštė.

Žemės ukio departamen-tas perims visas Vilniaus kraštė esamas žemės ukio mokyklas ir žemės ukio ru-mus. Žemės ukio švietimą norima visoje Lietuvoje su-vienodinti todėl iki paaikšės Vilniaus krašto žemės ukio švietimo buklė.

PAGARSINIMAI 'KELEIVY'

Norint, kad pagarsinimas tliptų GREIT, reikia priduoti garsinimą administracijon nevliau PANEDE-LIO VAKARO. Sluendiant per pa-tį, reikia paslūst iš anksto, kad pa-siektų mus ne vėliau kaip paneđė. Iy, Vėliau gauti garsinimai į tos sąvaltės numerį nespėjama patai-pint.

Norint, kad garsinimas nesul-trukdytų, syklų su pagarsinimu reikia slūsti ir mokest.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokį parengimą, trumpą prane-šimą patalpinam už \$1.00. Už dides-nius garsinimus skaitoma nuo collo.

Už pajlekėjimus darbininkų, pa-davimus ir kitokius smulkius prane-šimus, kaina 2c. už žodį. Stambes-nėm raldėm antgalvis—15c. extra.

"Keleivio" prenumeratoriams už pajlekėjimus giminčių ir draugų, kal-na 1c. už žodį. Mažiausio pajlekė-jiimo kaina 50c.

Norint pajlekot su paveikalu, reikia paslūst fotografiją ir klausit kainos.

"KELEIVIS," 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Lengvas Budas Išmokyti Angliškai.

Rankius reikalingiausių žodžių ir musikalėjimų. Ši knyga sutaisyta taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvie-nas gali greitai išmokyti kalbėti angli-škai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet cieti sakiniai, pasikalbėjimai dar-bo įjeikant, važiuojant kur nors, nu-sijus krautuviu, pas daktarą, pas bar-ždauskutį, pas kriaučius ir tt. Šu fone-rišku ištartinu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelsonas Pusi. 95. 35c.

Uruguay'aus Lietuvių Darbininkų Socialistinės Minties Laikraštis "Naujoji Banga"

Išėina du kartų per mėnesį. Lai-džia Urug. Soc. Part. Liet. skyrius. "NAUJOJI BANGA" surea, pas bar-ždauskutį, pas kriaučius ir tt. Šu fone-rišku ištartinu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelsonas Pusi. 95. 35c.

Adresas: N. BANGA C. Paraguay No. 1480, MONTEVIDEO, URUGUAY.

SIELOS BALSAS

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvuočių puikių paveikslių, 223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių. JI PALINKSMDNS JUSĮ LAISVAS NUO

DARBO VALANDAS.

KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILĖS:

TAUTISKOS, ŠEIMYNIŠKOS IR DARBININKISKOS TIKRAI GRAZI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

KAINA TIK \$1.00.

Audimo apdarais \$1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną mūnata knyga. Kiekvienas nusipirktų tą knygą pasižiūgus. Pinigus geriausia siųst "Money Orderiu." Popierinius galima siųsti tiesiog papras-tame konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivio" ad-resą ir nepamirškut prilypt už 3 centus markę.

"KELEIVIS"

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

SO. BOSTONE ATIDARYTAS LIETUVOS KONSULATAS.

Garbės Konsulu paskirtas adv. Antanas Salna.

Pereitą sekmadienį, 2:30 po pietų, ties advokatų Salnų ofisu susirinko gana didelis būrys žmonių. Atvykusių Amerikos Legiono, Stepono Dariaus lietuvių postas su didžiuliu savo būnu. Broadway ir E gatvių kampe trafiką teko policijai tvarkyti. Svetimtaučiai praeidami stebėjosi ir klausinėjo, kas čia per iškilmes, nors apie Lietuvos konsulato atidarymą vietinėj amerikų spaudoj ir buvo rašyta.

Advokatų Salnų biure susirinko tik parinktiniai, kvietieji svečiai. Atvyko iš New Yorko Lietuvos Generalis Konsulas J. Budrys ir p. A. Salna įvesdino garbės konsulu. Per langą buvo iškelta Lietuvos respublikos vėliava. Kokios ceremonijos vyko viduj, jų reporteris nežino, nes jis tenai nebuvo. Legiono kapelija sugrojo Lietuvos ir U. S. A. himnus ir tuomi konsulato atidarymo ceremonijos baigėsi. Po nakties Budrys buvo iššęs į legionierių pasimatytį, bet gatvėje nekaltėjo. Jis pasakė gerą kalbą tą rytą per radiją.

Vakare naujam Lietuvos garbės konsului, p. Salnai, tapo surengtas iškilmingas banketas, bet ir tenai Jūsų reporteris nebuvo: poros "rublių" tiketas—jam didelį pinigai.

Kaip išrodė garbės konsulo įvesdinimo bankietas.

Pereitą sekmadienį vakarą Boston City Club'e buvo surengtas banketas naujo konsulo garbei. Žmonių buvo apie 500. Publika susėdėjo salėje prie apskritų stalių, po 10 žmonių prie stalo, o pats garbės konsulas p. Salna, generalinis konsulas p. Budrys ir komiteto nariai buvo susodinti prie ilgo stalo ant pagrindų. Jiems įneinant, vargonai gaudė maršą.

Po vakarienės, pirmininkas S. Mockus pakvietė tostvedžių d-rą Jakmauh, kuris ir pradėjo vakaro programą.

Publika buvo labai graži, svečių matėsi ir iš tolimų miestų, pavyzdžiui, p-lė P. Jurgeliūtė iš New Yorko, keliatas iš Pensilvanijos, jau nekaltant apie artimesnes kolonijas. Žiūrint į tą malonų, inteligentišką susirinkimą, darėsi keistas įspūdis. Juk tai daugiausia vis buvo Lietuvos ukininkai, arba jų vaikai. Daugelis jų atvyko čionai nemokėdami nei rašyti, nei skaityti. O dabar jau jų neatskirtum nuo Lietuvos ministerijų. Jie jau išsilavinę, gražiai apsidėję, jų vaikai baigė aukštuosius mokslus, profesionalai, biznesieriai ir tt. Ir pats p. Salna juk tokių pat ateivių sunus, gimęs Serantone, lietuvių angliakasių kolonijoje, bet baigęs du universitetus ir jau pakeltas į garbės konsulus!

Kaip greitai lietuviai Amerikoje progresuoja!

Budinga šitam mūsų progresui buvo generalinio konsulo p. Budrio kalba. Kitąsyk mūsų Lietuva buvo ilga ir plati, jis sakė, bet šandien mes tokios Lietuvos jau nesiekiam, nes dabar pasaulis tvarkosi jau kitokiais principais. Šandien kaip tik tvirčiausia laikosi tos tautos, kurios turi mažiausią svetimų elemento savo tarpe. Kas nori per daug apžioti, tas dažnai užspringsta.

Ir tai neužginčijama tiesa. Daug norėjo apžioti Lenkija. Ji buvo nuskriaudus ir mažutę Lietuvą. Bet šandien mūsų Lietuvos vėliava plevėsuoja net ir Bostone, o Lenkijos vėliavos nebėra jau nei Varšuvoj.

Tai tokie įspūdžiai iš to banketo. Jie būtų buvę daug geresni, jeigu komitetas būtų mokėjęs geriau nustatyti programą. Pavyzdžiui, lietuviai turi gerų muzikų, dainininkų ir kalbėtojų, bet komitetas visus juos aplenkė. Salėje sėdėjo "Šešios Birutės", solistė Putvinskaitė, solistas Paura ir kiti mūsų dainininkai, bet nei vienas jų nebuvo pakviestas padainuoti. Pora dainų žydiškai padainavo rabinas, kitas žydą padainavo ruskai, ir tik viena francūzė sudainavo lietuviškai "Kur bakažė samanota." Maži vaikučiai pašoko porą šokių. Kalbėtojų buvo daug, bet būtų buvę daug geriau, kad dauguma jų nebūtų visai kalbėjusi. Daug būtų buvę geriau, jeigu būtų tik trys kalbėtojai: nuo Lietuvos respublikos p. Budrys; nuo žydų Elihu Stone, o nuo Bostono lietuvių, p. Salna.

Vakaras užsibaigė Lietuvos ir Amerikos himnais, kuriuos, M. K. Bolui vadovaujant, sudainavo visa publika.

Ten buvęs.

Lietuvių radijo artistų koncertas.

Ateinantį nedėdienį, 10 gruodžio. South Bostono lietuvių salėj, 3 valandą po pietų įvyks koncertas

SLA 188 KUOPOJE.

SLA 188 kuopa šiais metais skilo: mat, kai kurie nariai labai susižavėjo sandariečiais-tautininkais ir ten nuėjo. Dabar 188 kuopa turi 26 narius. Pereitam susirinkime org. J. Krukonis pridavė naują aplikaciją. Tikimės greitai laikui kuopą padidinti iki pirmkščio jos stovio, o gal dar ir padvigubinti, nes kuopa per šį Pažangos vaju turi net tris organizatorius: J. Kučinską, J. Krukonį ir darinko dar Mrs. Borisienę.

Sio mėnesio kuopos susirinkimas įvyko 1 gruodžio. Buvo atliktos nominacijos į Pild. Tarybą, nors susirinkime dalyvavo tik 13 narių. Nominacijų rezultatai šie:

Į prezidentus — F. J. Bagocius gavo 12 balsų; J. Mišauskas—1 balsą.

Į vice-prezidentus—J. K. Mažukna gavo 13 balsų.

Į sekretorius—M. J. Viniakas gavo 9; Vytautas Zabackas—1 balsą.

Į išdėninkus—K. P. Gugis—7; Zebrauskas—6 balsus.

Į išdėninkus—K. P. Gugis—7; Zebrauskas—6 balsus. Į išdėninkus—K. P. Gugis—7; Zebrauskas—6 balsus.

Į dakt. kvotėjus: dr. J. S. Staneslow—10 b., dr. A. L. Graičiūnas—3 balsus.

Šiame susirinkime išrinkta ir kuopos valdyba ateinantiems metams. Į valdybą įėjo: B. F. Kubilius, Naura, J. Krukonis, Balčius, F. Gaidamavičius, Mrs. Barisienė ir J. J. Pohl.

Reikia pabrėžti, kad mūsų kuopoje dabar nuotaika labai gera: jokių nesuipratimų, jokių ginčų neįvyksta.

Aš kviečiu visus geros valios lietuvius įstoti į SLA 188 kuopą. Susivienijimo nauji apdraudus skyrėsi geriau ir pigiau aprūpina žmogų ligos nelaimėje ir po mirties negu bile kuri išsiurans kompanija ar šiaip draugija.

Norintieji apsidrausti ir įstoti į SLA, kreipkitės į vieną iš aukščiau nurodytų organizatorių.

Štai tau.

Policija saugoja aliantams skiriamus javus.

Bostono uoste yra supilta sandėliuos 1,000,000 bušelių kviečių, kurie greitai laiku busią išsiųsti kariaujančioms demokratiniams šakims. Kadangi pereitą savaitę ant tų sandėlių nežinia keno ranka buvo nupaišyti Vokietijos nacių kabliarkryžius (swastika) ir Sovietų Rusijos piautuvus su kuju, tai dabar policija saugoja tuos sandėlius dieną ir naktį, kad demokratinė valstybių priešai neišprogdintų jų.

KUBILIUNO RADIO PROGRAMA IR KONCERTAS.

Gruodžio 10, nedėlio, radio programa prasidės kaip 8:30 ryto iš WCOP stoties, 1120 k. Programa pildys dainininkė Adelė Micevičiūtė iš Auburn, R. I. ir Art Maso and His Serenaders Orchestra iš Brocktono.

KONCERTAS prasidės 3-čia val. po pietų E ir Silver streets Lietuvių Svetainėje, South Boston. Programą pildys geriausi lietuvių talentai — dainininkai Adelė Micevičiūtė, Ignas Kubiliūnas, Ona Kirmeličiūtė, Kazimieras Volungevičius, Aido Choro merginų grupė iš Worcesterio vadov. J. Karšienės, talentingas smuikininkas jaun. Longinas Buinis, ir pianistai Elena Zukauskaitė, ir M. Pauliukaitis.

Kviečiame lietuvius iš visur skaitlingai dalyvauti.

Felix Forte paskirtas teisėju

I vietą pasitraukusio pataruoju laiku teisėjo Wilford D. Gray, gubernatorius Saltonstall į Massachusetts Superior teismą paskyrė Felix Forte iš Belmont.

Teisėjas Forte budamas 21 metų baigė teisų fakultetą Harvardo universitete ir tais metais pradėjo teisų praktiką. Kiek vėliau buvo priskirtas teisų profesorium Bostono universitete ir turi aukščiausį daktaro laipsnį iš Harvardo universiteto — Doctor of Juridical Science. Teisėjas Forte yra italų tautybės, gimė Bostone 1895 metų birželio 30 d. Aukštąją mokyklą baigė Boston Latin ir Boston English ir Harvardo universitetą.

Mirė Jessie Sharp-Mizaraite.

Pereitą savaitę Cantone mirė staigia mirtimi Jessie Mizaraite, kuri buvo ištekęs už sveitauto Sharp'o. Jos motina Katrė Mizarienė ir tėvas kitąsyk gyveno Randolphe ir turėjo farmą, kur socialistai dažnai piknikus laikydavo.

LSS 60 kuopos susirinkimas

Ateinantį šeštadienį, 9 gruodžio, 8 valandą vakare, "Keleivio" ofise įvyks LSS 60 kuopos extra susirinkimas. Malonėkite visi draugai dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarti.

Valdyba.

Lietuvių radio programos.

Gruodžio 9 d., programai per stotį WORL, 920 k. nuo 8:30 ryto: (1) Ona Kvietkauskienė žiūkins apie valgius; (2) muzika ir dainos; (3) žinios.

Gruodžio 10, per tą pačią stotį, programa bus sekti: (1) Joe Verner's orkestra iš So. Bostono; (2) dainininkai Stasys Paura ir Juozas Naura; (3) dialogą "Pas advokatą," sulos A. Matjoška ir K. Mereskevičius. Steponas Minkus.

Charlestowne automobiliai su 5 žmonėmis nuvertė tilto tvorą ir nukrito 12 pėdų ant geležinkelio bėgių. Atsistojo ant visų keturių ratų ir žmonės nesusižeidė.

CASPER'S BEAUTY SALON

83 L STREET, arti 4-th Street, SOUTH BOSTON, MASS. Tel. SOU 4645

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
RES. 251 CHESTNUT AVE., Jamaica, Plain, Mass.
Res. Tel. Arnold 1028

A.M. Dambrauskas

Karpenteris, Pentorius
Ablenai taisau viską prie Namų Iš Lauko ir Viduje.
Turint bile darbą prie Namų taisymo, kreipkitės pas mane. Darbas bus padarytas patenkinančiai ir prieinama kaina.
1 LYNNVILLE TERR., 31 RICHFIELD ROAD, ARLINGTON, MASS.
Tel. ARL 4926
OFISAS: 315 E Street, SOUTH BOSTON.

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman at. Cent. Artel skv.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21324

MEDICINOS DAKTARAS

C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.
107 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

Tel. University 9466

Dr. Susan

Glodienes-Curry

LIETUVE DENTISTE
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave., (Prie CENTRAL SEVERO) CAMBRIDGE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specialistas Vyrų ir Moterų Ligu, taipgi Kraujo ir Gdos.
Valandos: nuo 10 iki 12 diena, nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare
180 HUNTINGTON AVE., BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. SOU 2305

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakare.
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 diena.
447 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Tel. 28624

Gyv. 31132

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12, nuo 2 iki 5, nuo 7 iki 9.
Seredom 9 iki 12 ir susitarus.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkama laiku sugrąžina šviesą. Išgaminuoją ir priskiriu akinimus.
114 Summer Street, LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 23 BOSTON. Telef. Lafayette 2371 arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien. Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVIŠKA

APTIEKA

SO. BOSTONE

HENRY CABIT

Reg. Pharm.

100 Dorchester Street SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI.
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama.
326 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4618

BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone SOUTH Boston 1058

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.

Kainos Stebtinai Pigios. Dideli pagerinimai ir Hydraulic Breakais.

TAIPGI TAIŠOME AUTOMOBILIUS IR TROKUS VISOKIŲ IŠDIRBYSCIŲ.

Peter Trečiokas ir Jejo Kaponičius — savininkai.

Taismoje demonstravimo vieta:

1 HAMLIN STREET Kamp. East Eighth St.,

PETRAS AKUNEVICIA ir SUNUS

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS—BALSAMUOTOJAS

Geriausiai ir prieinamiausiai patarnauja Nuliudom Valandoje. Pagrabus paruošiam sulyg reikalavim. Kopyčia šermentis dyka. Pareikalavus nuvažiuojam ir į kitus miestus. Patarnavimas dieną ir naktį. 20 metų sukakusių progą darome visame dideliu palengvinimu. Adresai:

258 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
Telefonas SOUTH Boston 4486.
BROCKTON—16-18 Intervale Street, Tel. Brockton 4110.

Jane PASISKOLINO

\$100 užmokėt už

Kalėdų Dovanas

Marė SUTAPĖ \$100

dovanų
pirkimams

TĖMYK ŠITĄ SKIRTUMĄ

\$100 SKOLINTA (mokėta 12 lygiais mėn. mok.)	\$100 SUTAUPYTA (įdėta 12 mėn. lygiais mok.)
Gavot \$100.00	Gavot \$100.00
Užmokėjot kaštus* 7.57	Plus nuosimintis91
Tikrai gavot \$92.43	Tikrai gavot \$100.91

Tas, kuris taupė naudos gavo \$8.48

Taupant kas mėnesį atmokėti bilą arba išmokėjimo mokesčius, jūs mokat nuosiminti. Taupant kas mėnesį Taupymo Banko, jūs uždarbat nuosiminti. Lengviau skolint negu taupt—bet sunkiau yra išskolos išlpt ir brangiau kainuoja.

Kaip kada paskolos reikalingos ir patarimus. Bet tankiausia protingiau but taupiam—taupyt pirm išleidimo. At-darykit account jusų arčiausiame Mutual Savings Banko šandien. Turėkit tuos extra dolerius butinam reikalui.

Pasidėkit daugiau—turėkit cash! Prisiidėkit prie 1940 Kalėdinio Klubo dabar!

Taupykit kur matot tą žymę

Mutual SAVINGS BANKS of Massachusetts

Depozitai Apdrausti pagal Massachusetts Tiesų

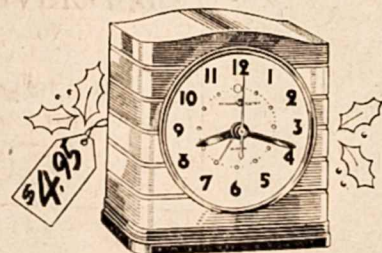
*Skaitytą 14%—išskaitytą paprasti kaštai už mažas paskolas ir ant išmokėjimo pirkinių priskaitant nuosiminti, priziūrinimo ir ap-draudos kaštai. *Priskaitytą per metus po 2%—minimum, kurį mokėjė Mutual Savings Bankos Massachusetts.

ATSUKIT KAS KETVERGO vak. 7:30 ant WBZ-WB2A Massa-chusetts Maršuoja, dabar oro bangomis leid. antras sezonas.

Give electrical gifts!

Jūsų dovanų pinigai pasieks toliau

SU ELEKTRISKOM DOVANOM! Šimet dovanokit ką nors praktišką, gerai padarytą, modernišką... trumpai sakant, ką nors iš mūsų įvairių elektriskų dovanų. Skirtos Kalėdoms Išlaidos gali padaryt stebuklą Edison Krautuvėj arba per jūsų Elektrikos Daiktų Pardavėją.

ŽIUREKIT, KĄ \$4.95 NUPIRKS...

Gražiai išdėdinti automatinis GENERAL ELECTRIC BUDINTERAS, kuris prikelia ma-lonias. Kasdien primena jūsų gerumą nuo švenčių.

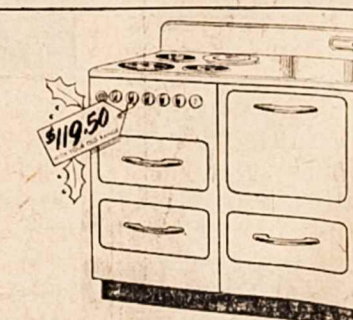

arba jeigu norite \$1.00 brangiau mokėti —galit padovanot CORY COFFEE BREWER. Laimingas žmogus, kuris gaus jį, per amžius jums dėkūs, nes su CORY, geriausia kava iš-verda.

GROŽIS ŽENGIA VIRTUVEN

—TIK \$23.75. Naujas modelis gerai žinomo SUNBEAM MIXMASTER, dovana, kuri taupo laiką ir darbą, viską padaro elektrika! Naujas automatinis "mix-rinder" turi dešimt greitumų. Pamatykit jį! Lengvi išmokėjimai.

DOVANA PRALENKIANTI DOVANAS

Duok jai šį naują UNIVERSAL ELECTRIC RANGE, \$119.50 su jumi senu pečiu... lengvi išmokėjimai... Elektriskos keptuvės greitas, švarus, ekonomiškas ir turi daug kitų ypatybių, reikėtų enciklopedijos išpasakot viską. Užleikit... pamatykit patys.

VELTUI!

MARIONETTE PERSTATYMAS
Gruodžio 4 iki 16
Zavėjantis veikalas 9 scenų.
10:30 ryto, 2:30, 4 popiet.
Kardien (Valdiklį leidžiama tik su augalais) 39 Boylston Street.

Edison Shops

IR ELEKTR. PARDAVĖJAS

BOSTON EDISON COMPANY